49րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1659 Կ. ՊՈԼԻՍ   Հինգշաբթի 16–29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1906   13 ՇԷՎՎԱԼ 1324 – 16 ՅՈՒԼԻՍ? ... 1322

Journal Arménien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Փ. ԳԱՅՍԵՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճամբան, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւնները ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱՏԵՐԷՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته در
صاحب امتیازی: اوهانس قربد
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ   ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ» ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ   10 ՓԱՐԱ

"ՄԻՒՍԹԱՀԱԽ" Է

Ահա ինչ որ բացագանչեցի սիրտիս խորէն՝ կարդալով Մանզումէի «Օրուան մտածումներ»ու հեղինակին «Առջի սէր առջի բարի» յուզիչ յօդուածը, ընկերային ու ընտանեկան խիստ շահեկան ու կենսական նիւթի մը վրայ գրուած։

Ո՞վ չէ սիրած իր կեանքին մէջ, ո՞վ, մանաւանդ պատանիի ու երիտասարդի իր խանդոտ օրերուն մէջ վարդայտերու մը առջեւ, կամ շուշան ճակտի մը հանդէպ չէ հառաչած, ո՞վ երկարօրէն տարտամ խոհերու մէջ չէ խորասուզուած այն աղջկան տեսքին առջեւ, որ իր սիրտին ամէնէն նուրբ թելերը թրթռացուցած ու հոգին գերած է։

Ոչ մէկ երիտասարդ — եթէ կեղծ ամօթխածութեան քօղովը չուզէ ծածկուիլ — այո՛, ո՛չ մէկ երիտասարդ պիտի կրնայ ինքզինքը կանգնեցնել աս «ո՞վ»երուն առջեւ, մխտական պատասխանը շրթունքին վրայ։ Եւ միթէ կարելի՞ է, երբ Բնութեան մէջ ծառն ու ծաղիկը, բոյսն ու դալարն անգամ արշալոյսի ցօղի մը տակ սէրի սարսուռ մը կ'զգան, երբ մեղմ սիւքի մը շունչին առջեւ սիրատարփի թրթռումներովը կը սոսփան, միթէ կարելի՞ է մարդէակին համար, ան ալ երիտասարդական տաք, եռուզեռոտ շրջանին մէջ — չսիրել։

Անցած են այն ժամանակները, երբ սէրը անբարոյականութեան հոմանիշ կը հասկցուէր ու սիրահար մը սրիկայ կը նկատուէր։ Այսօր սէրը պէտք մը եղած է. իբրեւ պահանջ կը ներկայանայ մեզ և սակայն տակաւին շատե՜ր, շատ շատեր, համարձակութիւնը չունին խոստովանելու այն զգացումը, որ իրենց սիրտին ամէնէն նուրբ ու սուրբ թելերուն վրայ կը թռուրտայ։

Սէրը որքան որ փնտռուած է ամուսնութեան թեկնածուներուն մէջ, նոյնքան ալ անոր հակառակողներ եղած են, մանչին ծնողքը կամ բարեկամները և կամ աղջկան ծնողքն ու պարագաները։

Ծնողք, ազգական, բարեկամ ու պարագայ կրնան իրենց տարբեր տարբեր հայեցակէտներն ունենալ և մարդ պարզապէս միամիտ ըլլալու է խորհելով թէ անոնք մեծեր և փորձառուներ ըլլալով անոնց հայեցակէտներն ու խորհուրդները միշտ չիտակ կ'ըլլան, մանաւանդ սիրտի ու սէրի խնդիրներու մէջ, ուր միայն ուղղակի ենթական աւելի կրնայ դատել ու գործել։

Թիւրիմացութեան մը տեղի չտալու համար, հոս միջանկեալ պէտք է ըսենք, թէ՝ մեր նպատակը չէ՛ բնաւ զաւակներուն իրենց ծնողաց դէմ անհնազանդ գտնուելուն գաղափարը քարոզել. երբեք, և սակայն պարագաներ կան, որոնցմէ մարդ պէտք է ըմբոստանայ իր ծնողքին դէմ, պէտք է լքէ իր ազգականները, երբ անոնց լքումին մէջ աւելի մեծ բարիք մը կայ, երբ անոնց լքումովը կարելի է գտնել աւելի մեծ բարիք մը։ Եւ չէ՞ որ ամէն օգտակար արդիւնք զոհաբերութիւն կը պահանջէ։

Ամուսնութիւնը անհատական և ընդհանրական տեսակէտէն, որքան օգտակար ու էական պահանջ մըն է մարդարարածին համար, նոյնքան վնասաբեր ու աղէտալի է երբ երիտասարդ մը չէ հասած այն վիճակին, խորհելու, դատելու, վճռելու այն կարողութեան, զոր անհրաժեշտաբար կը պահանջէ ամուսնութիւնը. իսկ երբ պահանջուած կարողութիւնը կայ, մանաւանդ նիւթական պայմաններն ալ կը ներեն, միթէ այնքա՞ն մեծ պատճա՞ռ մըն է ծնողքի մը կամ ազգականի մը ընդդիմութիւնը սուրբ սէր մը խզելու համար։

Երբ երիտասարդ մը այնքան մը քաջութիւն չզգար իր մէջ, որ իր սիրածին հասնելու համար ոգնի, քրտնի ու կռուի, երբ այնքան մը զոհաբերութիւն չզգար իր մէջ, որ լքէ, անգոսնէ ու առաթուր կոխատէ ամէն արգելք, ի՛նչ վստահութիւնով ձեռք կը կարկառէ աղջկան մը, որու միա՛կ պաշտպանը, միա՛կ օգնականը պիտի ըլլայ ապագային, մինչեւ գերեզման. անանկ աշխարհի մէջ, ուր փորձութիւնն ու դժբախտութիւնը, աղքատութիւնն ու չքաւորութիւնը կը վխտան։

«Ա՜խ, սիրուհի՛ս, չքնաղս, կը սիրեմ քեզ, կը պաշտեմ հոգիիս բովանդակ ուժովը. առանց քեզի ինծի համար կեանքը մահն է դժնեաեսիլ...» խօսքերով երբ աղջիկ մը խաբել կը ճգնի երիտասարդ մը, արդեօք ինքզինքն չամչնա՞ր ներքնահայեցութեան վայրկեանի մէջ, ուր պիտի տեսնէ թէ՝ սուտ է, կեղծիք է իր ըսածը, որովհետեւ կորովն ու համարձակութիւնը չունի իր առաջադրած նպատակին հասնելու, իր ուխտած խոստումը գրկելու համար ամէն խոչընդոտ տանակոխ ընելու։

Եթէ ամուսնութիւնը վնասակար է, վատ է, ցեխոտ է, արժանի է այսպիսիներու, իսկ չէ՛, եթէ վսեմ, սուրբ ու բարի է, ուրեմն այնքան մը տկար անհատներ արժանի չեն ինքզինքնին մօտեցնելու սուրբ, բարի ու վսեմ գործին։

Թող ներուի ինծի, որ իմ կողմէս սրտառուչ պատմութեան մը կմախքն աւելցնեմ հոս, վստահ ըլլալով որ ընթերցողներէս իւրաքանչիւրը արդէն իր շուրջը անոնցմէ շատերուն ուղղակի ականատեսը կ'ըլլայ։

Ծիծաղեան հօրը հետ առեւտրական գործով Պօսթըն հաստատուած է. իր պատանեկութեան վերջին օրերը այս միջավայրին մէջ անցուցած, երիտասարդութեան սանդուխին առաջամուտին վրայ խելքը գլուխը, գործի տէր երիտասարդ մըն է։

Հարկ չկայ ըսել թէ՝ այսքան համարձակ ու ազատ միջավայրի մը մէջ մարդ կարելի չէ որ երեւակայէ թէ՝ կրնայ գտնուիլ մէկը որ քիչ թէ շատ իր շուրջը չդարձնէ աչքերը ու զինքը շրջապատողները չքննէ։ Գործարանին մէջ անմիջապէս քովիկը աշխատող աղջիկ ու մանչ խլէզներն ու գործարանէն տուն տանող ճամբային վրայ իրեն հանդիպողներու խօսելակերպն ու վարուելակերպը կը բանեն մարդը բաւականաչափ աչքբաց ու համարձակ ընելու։

Հայր Ծիծաղեան ուզեց իր զաւակը ամուսնացնել օրինաւորապէս և չթողուլ որ օտար բարքերու մէջ տապլտկի զաւակը։ Իբր հեռատես մարդ, իբր իր տղուն ապագան մտածող հայր գովելի է իր առաջադրութեան մէջ և սակայն հայր Ծիծաղեան, զաւակը ծաղկեցնելու աղուոր հեռապատկերէն կուրացած չէր կրցած նկատել թէ երբ մէկ կողմէն իր տղան ամուսնութեան պահանջող տարիքն ու նիւթականն ունէր, միւս կողմէն չունէր այն ֆիզիքական առողջութիւնը և ընդհակառակն հիւանդ էր, ինչ որ ամուսնութիւնը կրնար աւելի վատթարացնել։

Նշանածը պատրաստ էր ու ամէն բան կարգին ու Ծիծաղեան ամուսնացաւ... մինակ մեղրալուսնի քանի մը օրերը վայելելու համար։ Հիւանդութիւնը ծանրացաւ, սաստկացաւ, անանկ որ ամէն կապ գրեթէ խզուեցաւ երկու սրտերու մէջ, որ պէտք էր յաւիտեան մնար։

Երբ ամէն սիրտ կ'առտղէր տղուն վիճակը ու կը ցաւէր անոր վրայ, որքան ալ անգութ համարուիմ, կը խոստովանիմ թէ՝ սրտիս խորէն ցաւոտ շեշտով մը ըսի «Օ՜խ ըլլայ, միւսթահախ է...»

Ամուսնութեան թեկնածու ներկայացուիլ, տարիքը առած ըլլալ, Ամերիկայի միջավայրին մէջ ապրիլ և տակաւին գիտակցօրէն ինքզինքը ահաւոր գահավիժումի մը ենթարկել... Միթէ՞ արժանի բացագանչութիւն չէ՞ «միւսթահախ է»ն այսպիսիներու համար, որոնք իբր Աւետարանական պարտականութիւն, այնքան մը կը հնազանդին իրենց ծնողքին, որ աւելի կը սիրեն վատոյժ, հիւանդոտ սերունդ մը յառաջ բերել, մարդկութեան վզին նոր բեռ մը աւելցնել ու ծաղիկ հասակի մէջ չարաչար մեռնիլ, քան թէ բացարձակապէս կանգնիլ ու ըսել.

«Հա՛յր, շատ ազնիւ գաղափարով տոգորուած էք, շատ նուիրական պարտականութիւն մը կատարել կը ձգտիք, սակայն այն գործը, որ ինծի վերապահուած է տեսնել չեմ կրնար, հիւանդ եմ, կամ, թէեւ ծնողքս ու ազգականներս էք, շնորհակալ եմ ձեր հոգածութեան համար, սակայն այն աղջիկը, զոր ինծի կը ներկայացնէք ու կը ներբողէք, չեմ կրնար սիրել և հետեւաբար ամբողջ կեանքիս մէջ դժբախտ պիտի ըլլամ, թողուցէ՛ք ինծի որ սիրտիս սիրածին հետ ամուսնանամ...»

Ինչո՞ւ խղճալ այն երիտասարդին վրայ որ ծաղիկ ծաղիկ կը թոռմի և որու բուն իսկ պատճառն ինք է, ինչո՞ւ ամուսնութեան քաղցր նարօտին արժանի տեսնել զայն, երբ ինքն իր մասին խորհիլ չգիտեր...

Ու հակառակ ցաւոտ պատկերներու շարքին մէջ թաղուած ըլլալուս, հակառակ սրտակեղէք ողբերու ականջալուր ըլլալուս, վշտոտ բայց գոհունակ հառաչով մըն է որ կը գոչեմ.

Կամք ու համարձակութիւն չունեցող մանչերու և աղջիկներու համար հարամ է սէրը, քիչ է որքան տառապին անոնք և աներեւակայելի տանջանքներն իսկ «միւսթահախ...»

Յ. Տ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Պօսթըն

ՀԱՄՄԷ՞?

«Ինտո՞ր աղջիկ է»։

Ահա՛ հարցում մը, զոր ամէն փեսացու կամ փեսացուի ծնողք, ազգական ու բարեկամ պարտ անձին կը համարին զա՛տ զա՛տ անգամ մը հարցնել այն աղջկան մասին, զոր Ս. Խորանին առջեւ առաջնորդելու մեծագոյն պատիւը և շնորհը պիտի ընեն։

Հազա՛ր անգամ ուղղուած է ինծի այս հարցումը և հազա՛ր անգամ շուարած եմ թէ ինչ պէտք է պատասխանել։

Ճշմարտութի՞ւնը. — Ամէն ճշմարտութիւն յայտնելը շատ աղուոր բան չէ և հարսնիքը կրնայ... ետ մնալ։

[illegible]կը. — Այս բանին ալ մարդուն խիղճը չի ներեր, քանի որ խիղճ ըսուած բան մը կայ տակաւին Ի. դարու մէջ։

Չէզոքութի՞ւն. — Աս ալ ամէն մարդու գործ չէ։

Ու մի՛ մոռնար թէ փեսան կամ փեսացուին ծնողքը, ազգականները ու բարեկամները ձեր վկայութեան կը սպասեն և վերջապէս դուք ձեր վկայութիւնը կուտաք։

«Շատ շնորհքով աղջիկ է» կ'ըսէք, եթէ չէք ուզեր դէշ մարդ ըլլալ աղջկան հետ։

«Ես յանձնառու եմ որ այդ աղջկան հետ չամուսնանամ», կը խրատէք եթէ աղջիկէն աւելի.. ճշմարտութեան բարեկամ էք։

Սակայն, գիտելի է որ երբեք չէ՛ք պատասխաներ.

— Չեմ գիտեր, ես ատանկ բաներու չեմ խառնուիր։

Որովհետեւ մարդիկ պզտիկութիւն կը սեպեն ատանկ բաները չգիտնալը և հաճոյք կը զգան քիթերնին այս տեսակ գործերու մէջ խօթել... անբացատրելի բնազդով մը թերեւս, որուն աշխարհաբար մեկնութիւնը գուցէ անախորժ պիտի թուէր։

Սակայն, չեմ հասկնար թէ մարդիկ ի՛նչ իրաւունք և ինչ կարողութիւն կրնան ունենալ աղջկան մը պատիւին վրայ վճռապէս խօսելու, երբ այդ աղջիկը ո՛չ իրենց սիրուհին եղած է և ո՛չ ալ իր պարկեշտութիւնը ապացուցած իրենց հանդէպ դրապէս։

— Այնինչ աղջիկը այնինչ տեղը այնինչ թատրոնին այնինչին հետ ժամանակ անցուցած է...

Ու [illegible] աղջկան պատիւը։

Եւ խա՛մ։

— Օ՛, կը շնորհաւորեմ ձեր ընտրութիւնը, անմեղ աղջիկ մըն է, շնորհքով, պարկեշտ, զարգացած, վայելուչ...

Ու աղջիկը հրեշտակ մը կը դառնայ, հոգ չէ, թէ անցեալին մէջ քանի մը զաւակ ունեցած ըլլայ։

Oh ! que c'est bête !

Ն. ԹՈԼԱՅԵԱՆ

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒՉ
ՎՍԵՄ. ՔԵՄԱԼ ՊԷՅ
ՈՐ ԱՐԺԱՆԱՑԱՒ ԻՄԹԻԱԶԻ ՈՍԿԻ ԵՒ ԱՐԾԱԹ ՇՔԱՆՇԱՆՆԵՐՈՒՆ

ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ԵՐՍՈՒՆ ՎԱՅՐԿԵԱՆ ԵՒ ՀԻՆԳ ԲՈՊԷ
ՏՔԴ. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆԻ ՀԵՏ

Անձնական «երկու թիւ» կառքով — այսինքն տապանակուխտի — և առօրեայ այժմէութիւններու ետեւէն վազելէն հեւալով և հեւալէն շունչս կտրած՝ մէ՛կ ոստումով ինքզինքս կը նետեմ Բերա, Լիմոնճեան դեղարանէն ներս.

— Տքդ. Զարդարը հո՞ս է.

— Ի՞նչ կայ, ի՞նչ եղաւ, ինչ կ'ըլլաք կոր, կը հարցնեն դեղարանին մէջ գտնուողները միաբերան ու շուարած. չո՛ւտ, քիչ մը էթէր...

— Չեմ ուզեր, ես Մանզումէի մարդն եմ և Տքդ. Զարդարը կ'ուզեմ։

— Նա՛, նո՛յն ինքն...

Ու շուարումիս մէջէն վերջապէս կը ճանչնամ Տքդ. Զարդարը, որուն երեսը կը խնդայ և կը ճառագայթէ։

— Տոքթո՛ր, կ'ըսեմ, հաճեցէ՛ք ընդունիլ խորին յարգանքները և մեծագոյն հիացումը ձեր խոնարհ ծառային, որ Մանզումէ ժողովրդական թերթին մէջ Արձագանգի բաժինը կ'արձագանգէ,

— Պատիւ ունիմ։

— Տոքթո՛ր, շնորհաւորութիւններս, դուք մեծ բժիշկ մըն էք եղեր և ձեր աչքերը Ռէօնթկէնեան ճառագայթներու չափ զօրաւոր՝ յաջողեր են առաջին վայրկեանին իսկ տեսնել ճիշդ ա՛յն զոր յետոյ լուսանկարուեր է Ք. ճառագայթներու կողմէ։ Դուք Ք. ճառագայթ մըն էք։

— Կը շփացնէք կոր զիս։

— Ես Մնակեանի սենեակին պատին վրայ նախապէս ձեր գծած կոտրած ոսկորին պատկերը տեսայ, յետոյ տեսայ նաեւ Ռէօնթկէնեան ճառագայթներու լուսանկարը. արդիւնքը նո՛յնն է։ Ձեր ըրածը գրեթէ հրաշք մըն է։ Դուք 40 օրուան մէջ փակցուցիք ոսկորը, բան մը որ երկու տարուան կարօտ էր։

Յարգելի վիրաբուժապետը համեստ է սակայն։

— Մանզումէի քննադատութիւններէն ես ալ շուարեցայ, կը պատասխանէ ան, և նոյն իսկ պահ մը կասկածեցայ ախտաճանաչութեանս մասին։

— Սակայն 500 ոսկի գրաւի էք եղեր..

— Անշո՛ւշտ, այդ բանը շատ տեղեր կրկնեցի, բայց վերջապէս մենք ալ մարդ ենք, մեր բրոֆէսէօրները անգամ կրնան սխալիլ, գիտութիւնը, վիրաբուժութիւնը, բժշկութիւնը նոյն ինքն կրնան սխալ տեսնել... Ու, վերջապէս, պատասխանատուութիւնը կը ծանրանար իմ վրաս հանդէպ Ազգ. Հիւանդանոցի և չեմ ուզեր որ անոր պատիւը վայրկեան մը իսկ ոտնակոխ ըլլայ, թէ՛ Ազգ. Հիւանդանոցի և թէ իմ նիւթական ու բարոյական շահերուս համար։ Ես մեր Հիւանդանոցը իբր իմ անձս նկատած եմ և բնականաբար ամենեւին չեմ կրնար ուզել որ անոր բժշկական պատիւին ո և է արատ գայ...

— Ինչ եղաւ, սիրելի տոքթոր, ձեր տպաւորութիւնը երբ Մանզումէի մէջ կարդացիք ձեր ըսածին գլխովին հակառակող ախտաճանաչութիւնը։

— Ատիկա հասկնալու համար պէտք էր նոյն վայրկեանին իմ քովս գտնուիլ։ Գիշերը քունս փախաւ։ Սակայն միւս կողմէ գիտէի որ Մանզումէ՝ երբ ճշմարտութիւնը մէջտեղ ելլէր, նոյնչափ անկեղծ թափով մը պիտի հրատարակէր զայն, քանի որ ո՛չ ինծի և ոչ Հիւանդանոցին դէմ ո և է անձնական դիտում չունէր։ Մանզումէ իր պաշտօնը կը

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ)(49)(

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

ՄԵՂՐԱԼՈՒՍՆԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԺԱ.

ԵՐԿՈՒ ԳԱԶԱՆՆԵՐԸ

Երկու փոքրիկներուն արիասրտութիւնն ու անվեհերութիւնը այնչափ աչքի զարնող բան էր Զինացիներուն համար որ, այս խլէզները իբր մէկ մէկ հերոս ընդունած էին ու ամէն առթիւ անոնց գովեստը կ'ընէին, միշտ զարմանալով թէ ի՛նչպէս չէին վախնար չար ոգիներէն ու դեւերէն, որոնց երեւակայութիւնը ահուասարսափի մատնած էր զիրենք մեծով պզտիկով։

Սա պարագան ա՛լ աւելի շեշտած էր երկու փոքրիկներուն անվեհերութիւնը Զինացիներու աչքին։ Վայրի կենդանիներ ցուցադրող ընկերութիւն մը եկած էր Բիաօ Չէու. ասոնց կենդանիներուն մէջ կը գտնուէին տասը տասնըհինգ հատի չափ կատաղի վագրեր, բորենիներ, յովազներ, որոնք ահուասարսափ կ'ազդէին զիրենք դիտողին։ Այս սիրուն բայց արիւնռուշտ կատուակերպ գազաններուն երկուքը օր մը իրենց պահապանին անզգուշութենէն օգտուելով փախած էին իրենց գառագեղէն։ Տէրերը թէեւ ամէն ճիգ թափեցին, մինչեւ իսկ զէնք գործածեցին, սակայն անկարելի եղաւ զանոնք ձեռք անցընել կրկին. ուստի մնացած կենդանիները առնելով յուսահատ մեկնեցան Բիաօ Չէուէն։

Ամէն մարդ այլ եւս մոռցած էր փախչող վագրերը. օր մը Բիաօ Չէուի նոր նաւարանին մէջ կերտուած ելեկտրանաւ մը ծով պիտի իջուցուէր, որուն ամբողջ մեքենաները Ֆոն Լաքի գերմանական գործարանին մէջ շինուած էին։ Այս շոգենաւը իր ելեկտրական ոյժը ծովէն պիտի առնէր և այս պատճառով շատ տարօրինակ կազմուածք մը ունէր, ինչ որ Բիաօ Չէուի նման նորակերտ քաղաքի մը համար շատ մեծ դէպք մը համարուած էր. Շոգենաւին ծով իջեցունելու հանդէսը դիտելու համար Բիաօ Չէուի ամբողջ բնակչութիւնը ծովափ հաւաքուած էր, շոգենաւին անունը Մահառացու էր։ Այն թուականին Ժուայեօ ու Սուրիր հազիւ տասը տարեկան կային, այսինքն մեր պատմութենէն երկու տարի առաջ։ Երկուքն ալ շոգենաւին ծով իջուցման հանդէսին ներկայ էին ու վերջին ծայր լրջութեամբ կը տեսակցէին իրարու հետ։ Փոքրիկ աղջիկը որ միշտ մեծի մը դերը տուած էր մանչուն,

— Ա՜խ, Ժուայեօ աղուորս, ըսաւ, ես այս ելեկտրաշարժ շոգենաւէն բան մը հասկցած չունիմ բնաւ։

— Ինչո՞ւ, հարցուց պատանին հեզիանակաբար։

— Անոր համար որ խելքս չի հասնիր թէ Մահառացու շոգենաւը ի՛նչպէս պիտի կրնայ ելեկտրական ոյժ առնել ծովէն։

— Ի՛նչ կայ ասոր մէջ խելք չհասնելիք. գործապետը ամէն բան հասկցուց ինծի։

— Ուրեմն դուն ալ իմ խելքս հասցուր որ տգէտ չմնամ։

Պատանին քարի մը վրայ նստեցուց Սուրիրը ու ինք ալ անոր քով նստելով, գիտունի հով մը առաւ ու կատարեալ լրջութեամբ,

— Նախ պէտք է գիտնաս որ նաւուն ծովին վրայ ծփացող մասը, համահաւասար է ջուրին երեսին։

— Ճիշդ է, պատասխանեց Օր. Սուրիր, այդչափը չհասկնալու չափ անմիտ չեմ.

— Եւ նաւուն այս ծփացող մասը եօթը մէթր վարը կը գտնուի ծովուն երեսէն։

— Այնպէս կ'ըլլայ միշտ։

— Այնպէս ենթադրէ որ նաւուն այս եօթը մէթր ծփող մասին իւրաքանչիւր մէթրը բաժնուած է եօթը շերտի կամ կտորի։

— Այնպէս ենթադրեցի։

— Շատ լաւ, ուրեմն գիտունները գտած են որ այս կտորներուն կամ շերտերուն իւրաքանչիւրը ելեկտրական միեւնոյն ձգողութեան ենթակայ չէ։

— Ինչո՞ւ համար սակայն։

— Չեմ գիտեր. գուցէ անոր համար որ գիտունները բան մը չեն ըսած այդ մասին, և սակայն ինչպէս ամէն օր կը տեսնենք, շրջանակի մը միջոցաւ հաղորդակցութեան կրնան դնել շոգենաւին ծփացող մասին վարի և վերի շերտերն ու կտորները, որոնցմէ ելեկտրական հոսանք մը կը գոյացնեն։ Դուն ալ զիս այնպէս չե՞ս ըներ։

— Այո՛, պատասխանեց աղջիկը Ժուայեօի այս զուարթ կատակը փոխարինելով, ճիշդ փողոցը գտնուած շնիկի մը նման, զոր դուն շատ լաւ գիտես մարզել։

(Շարունակելի)

կատարէր, հանրութիւնը հետաքրքրող լուր մը կար մէջտեղը և իբր չեղող մէկը՝ առտուն կանուխ կուտար այդ լուրը, որ բժշկի մը կողմէ վճռուած էր, թէև զիս բաւական... քաշքշելով...

—Բաւ լեցի, տոքթո՛ր, կատակելո՛վ...

—Վերջապէ՛ս... Ես ա՛յնչափ վստահ էի Մնակեանի գոլ տը Ֆէմիւրին կոտրած ըլլալուն, որ կատարելապէս ափ ի բերան մնացի և պնդեցի թէ անկարելի էր, նոյն իսկ գրաւի ելայ, սակայն միւս կողմէ՝ ձեր գրածներուն համաձայն՝ միւս տոքթորն ալ ա՛յնչափ կը պնդէր իմ սխալիս վրայ, որ ա՛յնչափ յամառութիւն ջիղերուս կը դըպչէր։ Սակայն հիմա գոհ եմ որ Ռէօնթկէնեան ճառագայթները իրաւունք տուին ինծի, և իմ գոհունակութիւնս աւելի մեր Հիւանդանոցին համար է, որուն բժշկական մարմնին արժանապատուութիւնը կասկածի տակ էր մընացած պահ մը։

—Սիրելի՛ տոքթոր, ձեզի համար ասկէ աւելի մեծ յաջողութիւն չի կըրնար ըլլալ, և, ինչպէս գիտէք, յաջողութիւնը ա՛լ աւելի փայլուն կը դառնայ, երբ միջոց մը կասկածի ենթարկուելէ վերջ, դարձեալ երեւան ելլէ...

— Մէոսի, միայն մի՛ մոռնաք գրել թէ հիմա ո՞վ պէտք է Բարիզ ղրկուի ցուցադրութեան համար, կոտրած ու փակցուած գոլ տը Ֆէմի՞ւրը, թէ...

—Սակայն ճի՞շդ է որ երբ եօթանասուն տարու մէկու մը գոլ տը Ֆէմիւրը կոտրի, տարուան մը կը կարօտի ատոր փակցուելը...

—Անշո՛ւշտ, միայն թէ Մնակեանին ոտքը չէր կոտրած այլ ՃԱԹԱԾ էր միայն, և ոսկորը կիսովին բաժնուած էր իրարմէ, մինչդեռ դուք կը պնդէիք թէ ոսկորը կը կոտրի կամ չի կոտրիր, սակայն երբե՛ք չի ճաթիր...

—Կ'աղաչեմ, ըսաւ մենք չէինք՝ նախ անոր համար որ մեր խմբագիրներէն ո՛չ մէկը բժշկութենէ և բեկաբուժութենէ կը հասկնայ, մենք՝ ինչպէս միշտ, հաւատարիմ արձագանգը հանդիսացանք հեղինակաւոր բժշկի մը յայտարարութիւններուն, և ասիկա մեր բացարձակ անկողմնակալութիւնը կ'ապացուցանէ։ Հարցո՞ւմ մըն ալ, սիրելի՛ տոքթոր...։

—Հրամմեցէ՛ք։

—Մանզումէի մէջ հարցուցած էինք թէ արդեօք կոտրած տեղը գոլ տը Ֆէմի՞ւր կը կոչուի...։

—Հարկա՛ւ, և տեսէ՛ք...։

Ասիկա ըսելով տոքթորը ոսկրաբանական գիրք մը բացաւ, ուր մարդկային կմախքի պատկերի մը վրայ տեսանք թէ՝ գոլ տը Ֆէմիւրին գլխամասին բուն անունն է Tête, մինչդեռ անկէ երկու սանդիմետր վարը — այսինքն՝ Մնակեանին ճի՛շտ կոտրած տեղը— կը կոչուի գոլ տը Ֆէմիւր։

—Բարևներս հաղորդեցէ՛ք Մնակեանին... յանձնարարեց Տքդ. Զարդա՛ր իմմէքաժնուած ատենս, ինչպէս նաև մի՛ մոռնաք շնորհակալութիւններս յայտնել Մանզումէի, իր անկողմնակալութեան համար։

ԻՆՆԻՕՆ-ՖՐԱՆՍԷԶԻ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

Կ. Պոլսոյ Երաժշտական Ք լիւպը իր հիմնարկութեան երկրորդ տարուան, 1906-1907 շրջանին բաժանորդագրութեան Առաջին Նուագահանդէսը պիտի տայ Դեկտ. 9 կիրակի օր, կէսօրէն $2^1/_2$ ժամ վերջը, սիրայօժար օժանդակութեամբ Օր. Իզապէլ Լիւպէնի, որ Մ° Ի. Սէլվէլլի աշակերտուհին է։

Ահա՛ օրուան յայտագիրը.

1. Մոձարդին Quator XVII en do majeurը, (Adagio-allegro, Andante cantabile, Menuetto, Molto allegro), —զոր պիտի զարնեն Պ. Պ. Ա. Պռատուն Ի. Պռատուն, Բ. Մէրսէնիէ, Ս. Կոլտէնպէրկ։

2.— Օր. Ի. Լիւպէն պիտի երգէ երկու կտոր՝ Պօօհմին Stil wie die Nachtը և Պէմպէրկին Aime-moiն։

3. Առչիպուշէֆին Սերէնատը և Սօքօլօֆին Բոյֆան — Quator à cordes։

4. Ու իբր առաջին անգամ լսելի Կ. Պոլսոյ մէջ՝ Ա. Տվորաքին Quintette op. 81 en la majeurը (Allegro non tanto, Dumka, Andante, Scherzo Furiant), — զոր պիտի զարնեն Պ. Պ. Ի. Սէլվէլլի, Ա. Պռատուն, Ի. Պռատուն, Բ. Մէրսէնիէ և Ս. Կոլտէնպէրկ։

Մուտքին գինն է 20 ղր., տղոց և աշակերտներու համար 10 ղր.։ Տրուելիք չորս նուագահանդէսներուն համար բաժանորդագրութիւն՝ մարդ գլուխ $^1/_2$ ոսկի, երեք հոգինոց ընտանիքի մը համար՝ 1 ոսկի։

Գիներու այս դիւրամատչելիութիւնը դիտմամբ եղած է՝ ժողովուրդը վարժեցնելու համար բարձր երաժշտութեան։

Mot de la fin.

—Տոքթո՛ր, ըսաւ Ղազարոս, պըզտիկ տղաս շիշ մը մելան խմեր է։

—Ի՞նչ կ'ըսէք, ի՞նչ ըրիք նայինք։

—Անմիջապէս երկու թերթ ծծուծ թուղթ կլլեցուցի։

—Կիներ կան, կ'ըսէր Ղազարոս, որ կատակի մը առթիւ, որչափ ալ ապուշ կատակ ըլլայ եղածը, կը խնդան միշտ։

—Ո՞ր կիներն են ատոնք։

—Գեղեցիկ ակռաներ ունեցող կիները։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՇԷՅՔՍՓԻՐԻ ՄԱՍԻՆ ՆՈՐ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— Բրոֆ. Պլայպթրէօ սա՛ վարդապետութիւնը յայտնած էր թէ Շէյքսփիրեան թատերախաղերը գրուած են Ռըթլէնտի կոմս Ռօճըրի կողմէ։ Գերման մեծանուն գրական քննադատ մը՝ Տր. Վալթէր Թուրցինսքի հետեւեալ կերպով յայտնեց իր կարծիքը.—

«Բրոֆ. Պլայպթրէօն ա՛յնպիսի մարդ մը կը նկատեմ որ ամենամեծ գրական գիւտերէն մին ըրած է։ Պատմական իրողութիւններէ իր անհուն չեզումը, իր վաւերացեալ անէքթոտները, և Շէյքսփիրի անունով ծանօթ թատերախաղերէն իր մէջբերումները համոզիչ ապացոյց մը կը թուին ինծի թէ վերջապէս Բրոֆ. Պլայպթրէօ գտաւ բուն, իրական Շէյքսփիրը։ Պլայպթրէօ գրական Գոլոմպոս մըն է։ Այս զարմանալի գիւտը գրականութեան թատրօրութեան մէջ ա՛յնքան կարեւոր է որքան Ամերիկայի գիւտը Քրիսթափոր Գոլոմպոսի կողմէ կարեւոր էր աշխարհագրականօրէն և քաղաքականօրէն։ Իր եզրակացութիւնները ինծի համար անդիմադրելի են։ Երեք հարիւր տարիէ ի վեր տարապարտ համբաւ մը կը վայելէր Ուիլեըմ Շէյքսփիր, Սթրէթֆօրտ-օն-Էվընի քաղաքացին։ Հիմա Բրոֆ. Պլայպթրէօ խաղը մերկապարանոց ըրաւ, և ճշմարտութիւնը ի լոյս բերաւ։»

Բրոֆ. Պլայպթրէօյի երկասիրութիւնը կը կոչուի «Ճշմարիտ Շէյքսփիրը», որուն ետեւն ալ յաւելուած մը կայ, «Շէյքսփիր» վերնագիրը հինգ արարուածով թատերախաղ մը, որուն մէջ Բրոֆէսորը թատերական ոճով կը յայտնէ թէ ի՛նչ պատճառներ դրդեցին Ռըթլէնտի Կոմսը ուրիշի մը անունին ետեւ ծածկելու ինքզինքը։ Ելիզապէթ թագուհին, Լայսըսթըր, Էսէքս, Սաութէմթընի և Բէմպրօքի կոմսերը, Սըր Ուօլթըր Ռալէյ, Լորտ Պէյքըն, Պէն Ճօնսըն, Ռըթլէնտի կոմս Ռօճըր, և «դերասան Ուիլեըմ Շէյքսփիր» գլխաւոր դերակատարներն են այս թատերախաղին մէջ։ Առաջին և երկրորդ արարուածները 1599 թուականը կը կրեն, և երրորդը ու չորրորդը 1601, մինչ հինգերորդը 1612ին տեղի կ'ունենայ։ Առաջին չորս արարուածներուն տեսարանները Լոնտոնի մէջ տեղի կ'ունենան, մինչ հինգերորդին գործողութիւնը տեղի կ'ունենայ Սթրէթֆօրտ-օն-Էվընի մէջ։ Այս թատերախաղը յառաջիկայ տարի Մարտին պիտի ներկայացուի Պերլինի մէջ։

*** Անգլիացի նշանաւոր գրական քննադատ Բրոֆ. Տաուտըն գերման Բրոֆ. Պլայպթրէօյի վարդապետութիւնը իմանալուն վրայ, տեսակցութեան մը մէջ հետեւեալը ըսաւ.—«Բացարձակապէս ապացոյց մը չկայ արդարացնելու համար այդպիսի վարդապետութիւն մը։ Հետեւաբար կանխահաս է կարծիք մը յայտնել մինչեւ որ հասուն խորհրդածութեան և քննութեան չենթարկուին գերման հեղինակին կոթնած նիւթերը, բայց իմ հաստատուն հաւատքս ա՛ն է թէ այդ վարդապետութիւնն ալ Շէյքսփիրի մասին յայտնուած անգոյ դատաստաններէն մին է։ Առաւելն այս տեսութիւնը կրնայ ընդունուիլ իբրեւ նոր ապացոյց մը այն դիւրութեան որով դրութիւնները կը շինուին, և հաւանաբար կրնայ յանդիլ սա՛ եզրակացութեան թէ ամէն պարագայի մէջ Պէյքընի սխալ վարդապետութեան հաւատացողներէն ոմանք պիտի պառակտին, նոյն իսկ նոր սխալի մը մէջ իյնալու համար։»

Բրոֆ. Տաուտըն շարունակեց.—«Ռըթլէնտի կոմսը ծնած էր 1576ին, Շէյքսփիրէ ծնունդէն տասներկու տարի ետքը։ Հետեւաբար, եթէ ան եղած ըլլար հեղինակը ա՛ն երկասիրութեանց՝ որոնք առ հասարակ Շէյքսփիրի կը վերագրուին, պէտք է որ շատ կանուխ տարիքին մէջ գրած ըլլայ, որովհետեւ տարակոյս չկայ թէ 1590ի ատեններ Ռըթլէնտի կոմսը 14 տարեկան էր միայն։ Բացարձակապէս ստոյգ է որ «Վէնիւս և Ադոնիս» 1593ին գրուած են, այնպէս որ կոմսը 17 տարեկան պէտք է եղած ըլլայ։ Արդարեւ անհաւանական, թէեւ բնականաբար ոչ անկարելի է որ այս գործը ա՛յնքան պըզտիկ տարիք ունեցողէ մը գրուած ըլլայ։ «Սիրոյ Աշխատութեան կորուստը» հաւանաբար 1590ին գրուած է, և անհաւատալի է որ 14-15 տարեկան պատանիէ մը գրուած ըլլայ անիկա։»

Հարցուեցաւ թէ մինչեւ ցարդ երբեք իր ուշադրութիւնը դարձո՞ւծ էր ո և է կերպով Ռըթլէնտի կոմսին անձնաւորութեան կողմը. Բրոֆ. Տաուտըն ըսաւ.— «Ո՛չ, Պատահական կերպով միայն, իբրեւ պաշտպան մը կամ մեկենաս մը գրական մարդոց»։ Բրոֆ. Տաուտըն համամիտ չէ նաեւ անոնց որոնք Շէյքսփիրը կը ներկայացնեն «իբրեւ սիրային կատակերգակ մը, որ ամէն իրիկուն գինով էր Մէրմէյտի կապելային մէջ։» Ո և է պատմական իրողութիւններէ արդարացուած չի գտներ զայն։

Ի վերջոյ ըսաւ Բրոֆ. Տաուտըն.— «Տր. Պլայպթրէօյի վարդապետութեան մասին յուսահատեցուցիչ վերջնական բան մը չեմ ըսեր առանց անոր գիրքը կարդացած ըլլալու։ Բայց հետաքրքրութեամբ կը սպասեմ թէ ի՛նչ ապացոյցներու վրայ հիմնած է իր վարդապետութիւնը։»

*** Շէյքսփիրի ուսումնասիրութեամբ զբաղող հանրածանօթ անգլիացի գիտնականներէն շատերը հրաւիրուեցան իրենց կարծիքը յայտնելու Տր. Պլայպթրէօյի վարդապետութեան վրայ։

Մր. Ֆրանք Պէնսըն հեռագրեց Սթանտարտի.—«Իմ կարծիքս ա՛ն է որ եթէ Ուիլեըմ Շէյքսփիր իրեն վերագրուած երկասիրութիւնները գրողը չէ, հարկ պիտի ըլլայ մէկը գտնել որ ապրած ըլլայ նոյն տեսակ կեանք մը, գրած ըլլայ նոյն պայմաններուն տակ, և պարզած ըլլայ նկարագրի նոյն գիծերը, որոնք Սթրէթֆօրտցի քերթողին վերագրուած են։ Չեմ կրնար ուրիշ ո և է մէկը երեւակայել նոյն պայմաններուն տակ իր թատերախաղերը գրող։»

Մանչէսթրի Համալսարանէն Բրոֆ. Հըրֆորտ կ'ըսէ.— «Լուրէն դատելով այս երկրորդ Պէյքընեան վարդապետութիւնը առաջինէն աւելի մոլորանք մը ըլլալ կը նախատեսեմ։»

Վերապատուելի Տր. Էպըթ կ'ըսէ.— «Կը ցաւիմ որ անկարող եմ մանրամասնօրէն պատասխանել, բայց տեսութիւնը անտեղի կը թուի ինծի։»

Բինկ'ս Քօլէճի ուսուցիչներէն Տր. Իսրայէլ Կօլանց իր կարծիքը կ'ամփոփէ սա՛ համառօտ երկվանկին մէջ.— «Սխա՛լ։»

*** Շէյքսփիրի թատերախաղերուն ամենէն առաջնակարգ դերասանները Տր. Պլայպթրէօյի ենթադրութիւնները իբրեւ վիպային և չարչարուած կը նըկատեն։ Մր. Պիրպօմ Թրի կ'ըսէ թէ Շէյքսփիրի թատերախաղերը դերասան մը միայն կրնայ գրած ըլլալ և անտեղի է մտածել որ Ռէնթլէնտի կոմս մը դերասան եղած ըլլայ, ամէն պարագայի մէջ, բառին գործնական իմաստով։ Մր. Օսքար Աշ «Կոյս Աստուածուհի»ին առաջին և երկրորդ արարուածին միջեւ ըսաւ.— «Հասարակութեան համար բնաւ կարեւորութիւն չունի թէ ո՞վ գրած է «Կիսամառեան Գիշերուան մէջ Երազը», կամ ուրիշ ո և է մէկ կտորը ա՛յն թատերախաղերէն, զորս կ'ենթադրուի թէ Շէյքսփիր գրած է։ Թատերախաղերը մեր ձեռքն են, կը ներկայացնենք զանոնք, հասարակութիւնը կուգայ տեսնել զանոնք։»

«ԽՈՐՀՈՂ» ՁԻ ՄԸ.—Լոնտոնի Բալաս թատրոնին մէջ ընտրելագոյն ներկաներու առջեւ «Իշխանուհի Թրիքսի», ամերիկեան զամբիկ մը, ուրբաթ օր խաղեր կատարեց։ «Իշխանուհի»ին դաստիարակը—Նիւ Եորքցի Մր. Պարնս մը—յայտարարեց թէ նէ բնաւ խարդախութեան ի՛նչ ըլլալը չի գիտեր, և ամենէն մօտաւոր տիպարն է մարդկային մտքով կենդանիի մը, որ երբեք գտնուած ըլլայ։ Եւ արդարեւ «Իշխանուհի Թրիքսի»թուաբանական և գոյնի մրցումներու մէջ կարգ մը արտասովոր շնհաւատալի մեծ մէջ ընդհանուր արտ.. (?)

ԲԱՐՈՅՋՆԵՐՈՒՆ ԵՐԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Պէ՞տք է արդեօք որոշ չափ մը դնել քարոզներուն տեւողութեան համար։ Բարլայլի եպիսկոպոսը այդ կարծիքէն չէ։ Ինք լաւ քարոզի ջատագով է, բայց կարճ և վեր ի վերոյ քարոզ չուզեր։ Եթէ ժողովուրդը չուզեր նստիլ և կէս ժամ մտիկ ընել, ուրեմն իր կարծիքով, պէտք է արտօնուի եկեղեցիէն դուրս ելնելու։ Ուզողը կը մնայ կ'ըսէ։ Անկլիքան եկեղեցիին մէջ միջին հաշուով քարոզներուն երկարութիւնը քսան վայրկեան է. իսկ բողոքական միւս յարանուանութիւններուն մէջ գրեթէ քառասուն վայրկեան։ Հետեւաբար բացարձակ կանոն չկայ։ Ամէն բան կախում ունի քարոզիչէն, բայց հաւատացեալներն ալ դեր մը կը կատարեն այս մասին։ Եւ արդարեւ դժուար է կանոն որոշել. մարդի՛կ կան որ կ'ուզեն նստիլ և մտիկ ընել զմայլանքով. կան ալ որ վայրկեան մը առաջ վերջացած տեսնել կը փափաքին քարոզը։

ԱՆԿԼԻՔԱՆ ԿՂԵՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ «ՏՆՕՐՀՆԷՆՔԸ».—Թէև Անկլիքան կղերը մեր կղերին Տնօրհնէնքին սովորութիւնը չունի, բայց քանի մը տարիէ ի վեր սկսած է գոնէ Զատկական տօնին առթիւ հաւատացեալներուն նուէրները ընդունիլ։ Նախապէս եկամուտի աղբիւր մը չէր նկատուեր ասիկա, բայց հիմա կը խորհուի որոշ հանգամանք մը տալ գործին, և ամէն Զատկին հանգանակութեան տուփ մը բանալ թաղերուն մէջ։ Ինչ որ առաջ ազատ կամքով կամ անձնական նուէր էր, երթալով հասոյթ մը պիտի նկատուի։

ԳԱՆՁԱՆԱԿԻՆ ՄԷՋ ԱԴԱՄԱՆԴԵԱՑ ՄԱՏԱՆԻՆԵՐ.— Անցեալ օր Նօթինկէմի (Անգլիա) մէջ Աւետարանի Ծաւալման Ընկերութեան գումարման առթիւ գանձանակը բացուելով զոյգ մը թանկագին ադամանդեայ մատանիներ գտնուեցան մէջը։ Հաւանական էր որ ասոնք կնոջ մը մատներէն վար սահած էին գանձանակին մէջ, կամ բարեպաշտ նուիրատուի մը ինքնաբուխ նուէրը կրնային ըլլալ։ Որոշուեցաւ յայտարարութիւն մը ընել այս առթիւ։

ՋՈՒԹԱԿԸ ԺՈՂՈՎԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ.—Անցեալ օր, անգլիացի Պատուելի մը եկեղեցական պաշտամունքէն վերջ բեմէն վար իջաւ, և հաւատացեալները զուարճացուց ջութակի վրայ քանի մը սոլօ զարնելով։ Այս տեսակ բան մըն ալ Մէթոտական Պատուելի մը ըրաւ, որ Քրիստոսի կողմէ հարուստ երիտասարդի մը արքայութիւն մտնելու հարցման տուած ծանօթ պատասխանին վրայ քարոզ մը խօսելէ վերջ, եկեղեցական երգ մը երգեց, և յետոյ սօլօ մը զարկաւ։ Կ'երեւի թէ Անգլիոյ մէջ ալ սկսած է մուտ գտնել ամերիկեան ա՛յն գաղափարը թէ եկեղեցին նուագասրահներէն ալ կրնայ դաս առնել։ Միւս կողմէ, այս համարձակութեան քով ինչպէս վայլեցնենք ուրիշ անգլիացի երէցի մը ա՛յն հրամանը, որով կ'արգիլէ պար սորվեցնելը ժողովարանին դպրոցին մէջ, որովհետեւ չի կրնար ըմբռնել որ «հաճոյքի այս եղանակը օրինաւորապէս կրնար յարմարիլ եկեղեցիին կամ Տիրոջ գործին։»

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ԵՂԱՆԱԿ ՄԸ. — Շէֆիլտի Եպիսկոպոսը (Անգլիա) կը ծանուցանէ թէ բարեպաշտ աշխարհական մը պատրաստ է նորաշէն աբբայարանը ապահովագրել հրդեհի դէմ 10,000 անգլ. ոսկիի, որուն բոլոր կը պիտի (?) վճարէ ցորչափ ողջ մնայ։ Բարեգործութեան այս եղանակը հետաքրքրաշարժ է, և կրնայ տարափոխիկ ըլլալ։ Շատ մը բարեգործական հաստատութիւններ, դպրոց, եկեղեցի, են. դրամական անձկութեան պատճառաւ առանց ապահովագրութեան մնացած են։

ԴՊՐԱՑ ԴԱՍԵՐԸ. — Լանքաշիրի կղերականներէն մին իր թեմական կրօնաթերթին մէջ հետեւեալը կը գրէ.— Դպրաց դասերը եկեղեցիին տկար կողմերը ցոյց կուտան, ոչ թէ զօրաւոր կողմերը։ Մեր եկեղեցիները ընդհանրապէս շատ աւելի նպատակայարմար պիտի ըլլային Տիրոջ ծառայութեան առանց այդ դպրաց դասերուն և անոնց անպատկառ կեցուածքին։ Հապա ի՞նչ ընենք արու և էգ խառն դպրաց դասերուն համար, անոնք երեք կենդանի սատանաներ կը ներկայացնեն, այսինքն հպարտութեան սատանան, սիրաբանութեան սատանան և կռուազանութեան սատանան։ Ալտօները և երգերը անճոռնի ձայներով խառնակելնին ալ զատ։ Շատ անգամ այդ դըպրաց դասերը եկեղեցիին շէնքը իր նպատակէն տարբեր բանի կը ծառայեցնեն։

ԻՆՉՈ՞Ւ ԵԿԵՂԵՑԻ ՉԵՆ ԵՐԹԱՐ.— Բողոքական Պատուելի մը Լանքաշիրի մէջ հրաւէր կը կարդայ գործաւորներուն նամակով գրել և ըսել իրեն թէ ինչո՞ւ իրենց դասակարգի մարդիկը եկեղեցի չեն երթար։ Պատասխանները ընդունած է, որոնցմէ շատերը խիստ շահեկան են։ Զոր օրինակ, երկաթուղիի մը բեռնակիրը կը գրէ. — «Պատճառը գանձանակներն են։ Ինչպէս կըրնանք փարա ձգել, քանի որ բեռնակրողչէքները վար ինկած են»։ Ուրիշ մը, —հողագործ— կը գրէ.— «Մինչեւ որ մեր վիճակէն չհասկնաք, եկեղեցի գալիք չունինք»։

ՀՆՐԱՅԶԱՅՆԻ ՎԱՐԴԵՏՈՐԴԻ ՊԱՇՏՕՆԵԱՅ ԱՂՋԻԿԸ. — Եւրոպայի մէջ ընդհանրապէս աղջիկներն են որ հեռաձայնի գործիքներուն պաշտօնեաներն են։ Երբեմն շատ պարապ բաներու վրայ հարցումներ կ'ըլլան իրենց հեռաձայնով և փառաւոր ու ջախջախիչ լռութիւն մը կը պահեն փոխարէն։ Բայց երբեմն ալ իրենց դիմացինին չափը կուտան։ Ասանկ բան մը պատահեցաւ անցեալ օր Լոնտոնի մէջ։ Իր հարցման պատասխանը չստանալէն սաստիկ բարկացած երիտասարդ մը գործիքէն պոռաց այսպէս.— «Է՛, հոս նայէ՛, թելին ծայրը չորցած ապուշ մը չկա՞յ արդեօք։» Յօնշիկ և դաշն ձայնով սա պատասխանը առաւ. — «Փնտռածդ այս ծայրը չէ, պարո՛ն»։

ԿԻՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ ԿԱՐԾԻՔ ՄԸ. — Տէյլի Թէլէկրաֆի Կանանց Բաժնին մէջ կը կարդանք. — «Կիները սա տաղտկալի սովորութիւնն ալ ունին որ իրենց կարծիքները կ'ուզեն պարտաւորիչ ընել ուրիշներուն։ Երբ կին մը միտքը դնէ թէ իրեն համար կարդուիլը աղէկ չէ, կը ջանայ որ ուրիշներն ալ համոզէ չկարդուիլ։ Աշխարհի մէջ ամենամեծ փորձութիւններէն մէկն ալ ա՛յն է թէ մարդիկ կան որ կ'ուզեն առանց չաքարի թէյ խմցնել քեզի որովհետեւ իրենք անուշեղէն չեն սիրեր։ Բայց ասանկները միմիայն կինե՞րն են արդեօք։ Մեզմէ շատերը անշուշտ կը ճանչնան մէկ կամ երկու հոգի, որոնք զոր օրինակ, պաղ ջուրով լոգանքը կազդուրիչ և ախորժելի գտնելով իրենց համար, տաք ջուր գործածողին առջեւ հազար առարկութիւններ կ'ընեն։ «Իմ ըրածս շիտակ է, ամէն անոնք որ տարբեր կը խորհին և կ'ընեն ապուշ են», քանի քանի երիկ մարդիկ որոնց սովորական յանկերգը այս է։ Երիկ մարդիկ յաճախ իրենց կիներուն գլխուն քարոզ կը կարդան թէ սանկ ընելու է, թէ այնպէս ընելու է, և կիները ամենայն համեստութեամբ կ'ըսեն։ —«Այո՛, սիրելի՛ս», և «ո՛չ, սիրելի՛ս», պարագային համեմատ։ Ասիկա ըսել չէ թէ իրօք ասոնց ըսածին ականջ կը կախեն. անոնք թերեւս այդ միջոցին իրենց դերձակուհիին կամ մասվաճառին պարտքին կամ սիրոյ գեղածաղիկ երազին վրայ կը մտածեն։ Բայց ասով խնդիրը չի փոխուիր, այսինքն կիները մտիկ ընելու յօժարակամ անձնասիրութիւն մը ցոյց կուտան գոնէ, իրենց խոժոռադէմ արուին հրամանները կատարելու դիւրաւորութիւն մը։ Բայց պէտք է խոստովանիլ թէ կինը երբ բան մը ուզէ անհաղնադրողորդ կերպով կ'ուզէ։ Էգ քաղաքագէտին նման քաղաքագէտ չկայ, էգ մոլեռանդին նման մոլեռանդ չկայ։ Գեղեցիկ սեռէ քաղաքագէտը չի գոհանար միայն համոզուած ըլլալէ թէ փառքը և ուղղութիւնը իր կողմն են, այլ կը պնդէ որ դուն ալ իրեն միանաս։ Քու իրեն միանալէդ ալ գոհ չըլլար, եթէ իրեն սիրած վարիչները մինչեւ երկինք չբարձրացնես, և հակառակ կողմինները միւս ուղղութեամբ վար չիջեցնես։ Նոյն իսկ ասիկա ալ չի բաւեր անգլիացի էգին համար։ Ո՛չ թէ միայն իր հաւատքը պիտի ունենաս, այլ իրեն պէս ալ պիտի պոռաս։ Երիկ մարդիկները գործը մինչեւ այս տեղուանքը չեն տանիր։ Գոնէ իրենց ընտանեկան խաղաղութիւնը չվրդովելու համար մոլեռանդ էգին խօսքին կուգան։

Բայց էգին այս մոլեռանդութիւնը իր լաւագոյն կողմերն ալ ունի, խոստովանինք։ Եթէ կանացի խանդավառութիւնը փափաքելի նպատակներու կողմը ուղղուի, անտարակոյս աշխարհի յառաջդիմութեան համար լաւ է։ Դժբախտաբար, յաճախ ալ կ'անհամըրնեն գործը, ասոնք ու ամբարտաւան կ'ըլլան։ Արդէն շատ դժուար է խառնուածքի համաձայնութիւն գտնել։ Կինը կաթոլիկ կ'ըլլայ, այրը բողոքական, կինը դանձ կ'ըսէ, այրը տանձ. կինը պիթթէկէ և դարեջուրէ կ'ախորժի մինչդեռ դուն գիտես որ մենականջը և վայրի մեղրը ամենէն առողջապահական ուտելիքն են։ Եւ տակաւին կրնայ ըլլալ որ երկուքն ալ իրաւունք ունենան։

«ԾԱՂԻԿ»
ԿԻՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԷՍԸ
Բ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ
ԹԻՒ 11ՐԴ

Ծաղիկի 11րդ թիւը հրապարակ կ'ելլէ այսօր շահեկան բովանդակութեամբ։

Յօդուածներ ունին՝ Օր. Հայկանոյշ Մառք (Իր լեզուին համար), Օր. Արփենի Նահապետեան (Տափակութիւնը դպրոցի մէջ), Օր. Զապէլ Մոմճեան (Կին մը... Հիմալաեայի մէջ), Օր. Քրիստինէ Մելիքեան (Խոհանոցի դասեր. (Կանկարի միսի նոր տեսակ մը և խընձորի կարկանդակ), Օր. Պէադրիս Գրլընեան (Տունը պատրաստելու դասերը), Օր. Մարիըս Աստուածատուր (Կին առնելու արուեստը)։ Բերայի Արուեստանոց, Հաշուական համար են. են.։

ՔՐՈՆԻԿ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԸ երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ ատենապետութեամբ Տիրան էֆ. Աշնանի։ Ներկայ էին Կրօն. Ժողովէն Տ. Վահրամ արքեպ. Մանկունի, Տ. Գրիգորիս Արք. Ցովհաննէսեան, Տ. Մովսէս եպ. Կէօմիւշեան, Տ. Ղեւոնդ Վ. Դուրեան, Տ. Գրիգորիս Վ. Պալագեան և Տ. Տ. Սահակ, Կարապետ և Միքայէլ Ա. քհ.ները և Տ. Գրիգոր քհ. Ճէպէճեան։ Քաղ. Ժողովէն՝ Տիգրան պէյ Աճէմեան, Մկրտիչ էֆ. Ասատեան և Վահան էֆ. Սուրէնեան։ 1. Սեբաստիոյ Գաւառ. Ժողովը տեղւոյն Կրօն. և Քաղաք. Ժողովները ընտրած և ներկայացուցած էր. Ժողովը օրինաւոր դատեց և վաւերացուց զանոնք։ 2. Վանայ Առաջնորդարանը յայտագիր մը ուղղելով բացատրութիւններ տուած էր վիճակային գործոց և վանօրէից կացութեան վրայ և անհրաժեշտ պէտք յայտնած էր Առաջնորդի մը ներկայութեան։ Ժողովը այս մասին խորհրդակցեցաւ և որոշեց առաջիկայ նստին մէջ կարող և արժանաւոր եկեղեցական մը սահմանել առաջնորդական տեղապահի պաշտօնով առայժմ Վան ղրկելու համար։

Ժողովը յետոյ խորհրդակցութիւններ կատարեց յարաբերական և վիճակային խնդիրներու վրայ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ գործակատարութեան միջոցաւ, Մալաթիոյ Ազգ. Առաջնորդարանին վերաշինութեան կայս. հրամանը յանձնուեցաւ Պատրիարքարանի որ իր տեղը պիտի ղրկէ զայն։

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԸ իր երէկի նստին մէջ նկատողութեան առաւ Վանայ առաջն. խնդիրը, ինչպէս վերը որոշումներուն մէջ գրած ենք, և նկատելով որ որոշուած ընտրելիներէն մէկ երկուքը հրաժարած են, որոշեց յարմար եպիսկոպոս մը կոչել նոյն պաշտօնին։

ԸՆԴՀ. ՀԱՅՈՑ Ս. Հայրապետին տկարութիւնը քիչ մը աւելցած ըլլալով փութով Մայր-Աթոռ կանչուած էր բժշկապետ Բաբաեան, որ Էջմիածին երթալով քննած է Ն. Ս. Օծութեան առողջական վիճակը և յայտարարած է թէ Ս. Կաթողիկոսը իր առաջացեալ տարիքին բերմամբ թէ՛ ֆիզիքապէս և թէ յիշողութեամբ տկարացած է։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ հեռագիր մը քաշուած է Պատրիարքարան թէ՝ եթէ երբեք վանքը եկեղեցական մը պիտի ղրկուի, պէտք է Կեսարիոյ առաջնորդ Տ. Տրդատ եպս.ը ղրկել։ Երէկուան Խառն Ժողովին մէջ թէև կարդացուեցաւ այս հեռագիրը, սակայն քանի որ Խառն Ժողովոյ նիստերէն մէկուն մէջ որոշուած էր որ նախ հաշիւները քննուին և յետոյ եթէ հարկ դատուի այն ատեն ղրկել եկեղեցական մը, ուստի Երուսաղէմէն եղած այդ առաջարկութիւնը նկատողութեան չառնուեցաւ։ Երէկի նստին մէջ Երուսաղէմի հաշուոց քննիչ յանձնաժողովին անդամներէն Վահան էֆ. Սուրէնեան եա համամտութիւն յայտնեց, Երուսաղէմի գործերուն առթիւ տրուած վարչական նախորդ որոշման համար և յայտնեց թէ պատրաստուած տեղեկագիրը ինք եա պիտի ստորագրէ որով միայն Գէորգ էֆ. Ասլանեանի պիտի սպասուի տեղեկագիրը ամբողջովին ստորագրուելով ներկայացուելու համար Վարչութեան։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը ասկէ առաջ Գարակէօմիւրիւկցիներու կողմէ տրուած մէկ խնդրագիրը, որով այդ թաղին ազգայինները կը խնդրէին որ այրեցաւ էր Զարխաբան Ս. Աստուածածին եկեղեցին վերաշինուի, ղրկած էր նոյն եկեղեցիին խնամակալութեան անդամ Տիգրան էֆ. Բարաղամեանի, որպէս զի այդ մասին կարեւորը տնօրինուի։ Այս անգամ Տիգրան էֆ. Բարաղամեան պատասխանած է թէ նոյն այրեցաւեր եկեղեցին պատրաստ 650 օսմ. ոսկի ունի տրամադրելի Խնամակալութեան քով. եթէ երբեք այդ գումարով կարելի է սկսիլ եկեղեցիին շինութեան, Պատրիարքարանը կրնայ ձեռնարկել՝ պէտք եղած արտօնութիւնը ստացուելէ ետք։ Միայն թէ այդ գումարին մնացած մասը նուիրահաւաքութեամբ ամբողջացնելու համար, պէտք է Պատրիարքարանը միջոց մը խորհի, քանի որ ինք չկրնար ստանձնել այդ գործը։ Այլեւս Պատրիարքարանին կը մնայ կարեւորը տնօրինել։

ՀԱՆԳԻՍՏ Տ. ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ԱՐՔԵՊՍ. ՍԵԴՐԱԿԵԱՆԻ.—Թիֆլիզէն Ս. Պատրիարք Հօր հասած հեռագիր մը կը գուժէ թէ՝ Տ. Արիստակէս Արքեպս. Սեդրակեան ի Տէր հանգեր է։ Հանգուցեալը ծնած էր 1843ին, Իկտիրի մօտ՝ Ղալֆալու գիւղը, և իր նախնական կրթութիւնը տեղական վարժարաններուն մէջ առնելէ ետք, եկեղեցական ասպարէզը ընդգրկած է, Տ. Արիստակէս Արքեպս. երկար տարիներ վարած է Թիֆլիզի Առաջնորդութիւնը Մակար կաթողիկոսի օրով, և յետոյ Տ. Երեմիա Սրբազանի տեղապահու-

թեան ժամանակամիջոցին՝ անդամակցած է Ս. Մինօզին։ Արդի Ս. Հայրապետին կողմէ Աստրախան ղրկուած էր ուր բաւական տարիներ այդ թեմին Առաջնորդական պաշտօնը արժանաւորապէս վարելէ ետք՝ վերջերս հրաժարած էր հիւանդութեանը պատճառաւ։ Ունի երկասիրութիւններ որոնց մէջ ամէնէն ուշագրաւն է «Ամուսնական խնդիրներ» անուն գործը։

ՍԷՕԼԷՕԶԻ փիլոնազուրկ Տ. Արսէն քհ. Խաչոյեան, որ մայրաքաղաքս եկած էր Կրօն. Ժողովին ներկայանալով, իր մասին եղած ամբաստանութիւնները հերքելու համար, առջի օր, առանց լուր տալու, ինքնաբերաբար և առանց հրկատի առնելու Կրօն. Ժողովին պաշտօնական հանգամանքը, ներս մանել ուզած է ժողովասրահէն՝ իր բացատրութիւնները տալու համար։ Սակայն Ժողովոյ դեր-ատենապետ Տ. Վահրամ Արքեպս. դիտել տալով իր անվայել արարքը՝ դուրս հանել տուած է զայն՝ յանդիմանելէ վերջ։ Տ. Արսէնի հրամայուեցաւ որ Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ տեղի ունենալիք առաջիկայ Ժողովին ներկայանայ։

ԳԱՐԹԱԼԻ մէջ այս օրերս հարսանիթ ծագած ըլլալով, տեղւոյն ազգ. վարժարանը փակուած է։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ, առաջիկայ կիրակի, ի հանդիստ հոգւոյ հանգուցեալ Մագսուտ էֆ. Հարէնցի Ս. Պատարագ պիտի մատուցուի։ Այս առթիւ կեդր. վարժարանի երգեցիկ խումբը արարողութիւնները եռաձայն պիտի երգէ, մասնակցութեամբ ծանօթ երգահան Ցաբուն էֆ. Սինանեանի։

ԳՈՒՄ - ԳԱԲՈՒԻ Ազգատախնամը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Մ. և Տ. Փէշտըմալճեան եղբարք, Ստեփան էֆ. Սէմէրճեանի ընդ. Օր. Հայկանոյշ Հիսարլեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի 40 ղրշ. նուիրած են։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութիւնը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Տիկին Հռիփսիմէ Գ. Հարէնց ըստ իր բարի սովորութեան բարեհաճած է տասն օսմ. ոսկի նուիրել Հիւանդանոցիս ի յիշատակ իւր հանգ. ամուսնոյն Գաբրիէլ էֆ. Հարէնցի անուան տարեդարձին առթիւ։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ազգատ հիւանդաց Խնամակալութիւնը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ տարւոյս Ցուլիս 19էն մինչեւ Հոկտ.ի վերջ հետեւեալ նուէրները եղած են յանուն ազգատ հիւանդաց. Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր՝ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ տնօնախմբութեանը առթիւ 95 ղրշ., Ցարութիւն էֆ. Փաշիկեան՝ 1 գառնուկ, Ղազարոս էֆ. Փափազեան 31 օխա կաթ. Տէր և Տիկ. Ցարութիւն Ֆնտրգեան մահուան տարելիցի մը առթիւ 1 ոչխար, Տիկին Հռիփսիմէ Պէրպէրեանի յուղարկաւորութեանը առթիւ Մաղաք էֆ. Աբխողոմեան 60, Տիգրան էֆ. Դըլըճճեան 20 և Բարթամ էֆ. Պէրպէրեան 40, Գաբրիէլ էֆ. Շամլեանի յուղարկաւորութեանը առթիւ՝ իր ընտանիքը 95, Ոմն 10. Այրի Տիկ. Խոսրովուհի Նիքօթեան 10, Տիկ. Հռիփիկ Չէչէեան 20, Թէոդիկ էֆ. Լապճինճեան՝ իր հօր յուղարկաւորութեանը առթիւ 40, Խաչիկ էֆ. Պամաճեանի անուան յիշատակին իր՝ ծնողքը 20. Ոմն՝ իր զաւկին ծննդեանը առթիւ 20 և Երուանդ էֆ. Գույումճեան իր անդրանիկ զաւկին մկրտութեանը առթիւ 20 ղրշ.։

ԱԶԳ.— Խնամակալութիւնս կը ծանուցանէ բարեպաշտ ժողովրդեան թէ յառաջիկայ կիրակի, 19 Նոյեմբեր, Ս. Եկեղեցւոյս քարոզիչ Տ. Բաբգէն Ծ. Վրդ. հանդիսաւոր Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ և պիտի քարոզէ։ Նոյն օր պիտի կատարուի նաև օծումը խաչելութեան նորակերտ պատկերին, որ յատկապէս պատրաստուած է Ս. եկեղեցւոյս համար։ Սկզբնաւորութիւն Ս. պատարագի ժամ 4։

Ի դիմաց Ղալաթիոյ խնամակալութեան

Ատենադպիր	Ատենապետ
Ց. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ	Ց. ԵՍԱՅԵԱՆ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ԿՆՈՒՆՔ

Կիրակի օր Նարլը-Գաբուի Ս. Յովհաննէս եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ երաժիշտ-ուսուցիչ Պետրոս էֆ. Երէցեանի անդրանիկ որդւոյն մկրտութիւնը, կնքահայրութեամբ Պ. Սիմոն Սիմոնեանի. մկրտող քահանան էր Տ. Սարգիս քհ. Զօհրապեան. երախան կոչուեցաւ Վահէ-Միհայել։

Մահմուտ Փաշա Խ. ՖԷՍՃԵԱՆ Դեզաբանի Չկան իւղի ազգը կարդալ Դ. էջը

ՏՕՔԹ. ԳԱՌԼՕ ՑԱԿՈԲԵԱՆԻ ազդը կարդացէք Դ. երեսը

ԹԱՏԵՐԱՊԵՏ ՄՆԱԿԵԱՆ ԷՖ.Ի ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔԸ

Տէ՛ր Խմբագիր,

Երկար ու տաժանագին հիւանդութենէ մը ետք, երբ այլ եւս բոլորովին կազդուրուած ոտք կ'ելլեմ, պարտք կը սեպեմ ինձ ջերմաջերմ բարեմաղթութիւններ ընել մեր Վեհ. Կայսեր արեւշատութեան համար, Որուն Բարձր հովանիին տակ, ինչպէս երկրին յառաջդիմութեան սատարող ամէն գրական, գեղարուեստական, ճարտարարուեստական հաստատութիւն, նոյնպէս ալ թատերախումբս օր աւուր կը զարգանայ և կը յառաջդիմէ։

Իբր երեք ամիս առաջ՝ անակնկալ կերպով ինկած և սրունքիս մէկ ոսկորը փշրուած էր. զոր դարմանելու համար Ազգ. Հիւանդանոց փոխադրուեցայ, և հոն մնացի 40 օրի չափ։ Այս ժամանակամիջոցին մէջ՝ թէ՛ Հիւանդանոցի վիրաբուժական մասնոյն, թէ՛ պաշտօնէութեան, թէ՛ Տնօրէնութեան ինձ չռայլած հոգածութիւնն ու խնամքը յաւէտ երախտապարտ կը կացուցանեն զիս Ազգ. Տան, որուն այս առթիւ ինձ մատուցած երախտիքը երբեք չեմ կրնար մոռնալ։ Շնորհակալ եմ նաեւ այն մեծայարգ անձնաւորութեանց, որոնք հաճեցան հիւանդութեանս միջոցին անձամբ կամ նամակաւ մխիթարել զիս իրենց մտերմական ու բարեկամական ցոյցերով։

Շնորհակալ եմ նաեւ տեղական Թուրք, Հայ և օտարազգի մամուլին, որ ա՛յնչափ համակրութիւն ցուցուց իմ հիւանդագին օրերուս մէջ, որոնք առողջացուցիչ նեկտար մը եղան ինձ համար։

Այս առթիւ կը փութամ նաեւ յայտարարել հեռաւոր ու մօտաւոր բարեկամներուս և համակիրներուս թէ կատարելապէս լապաքինած եմ և սկսած եմ շարունակել ներկայացումներս, որոնց առաջինը պիտի տրուի ի մօտոյ Բերայի մէջ։

Օսմ. Թատերախումբին Տնօրէն
Մ. ՄՆԱԿԵԱՆ

Ց. Գ.—Չկրնալով մասնաւոր այցելութեամբ կամ նամակով շնորհակալութիւն յայտնել բարեկամներու և համակիրներու, կը խնդրեմ որ ներկայս իբր այն ընդունուի։ ՆՈՅՆ

ՊԱՏՈՒԱԲԵՐ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Երկար ժամանակէ ի վեր փորձի դրուած ըլլալով, իր յաջող արդիւնքը Պոլսոյ և Գաւառներու պատ. բժշկաց կողմէ հաստատուած է թէ «Էլիքսիռ Զարիֆ» ընդդէմ սռամոխի անհանգստութեանց, հին եւ նոր տենդերու (Սըթմա, և կիզլի Սըթմա) անարիւնութեան, ընդհանուր ջղղութեանց (Սըգգա) եայլն եայլն, և մասնաւորապէս ամէն հիւանդութիւններէ նոր ոտքի ելլողներուն համար Զօրացուցիչ միակ դեղն է։ Այս պատրաստութիւնը զոր՝ մասնաւոր խնամով պատրաստած է ծանօթ դեղագործ Ա. էֆ. Զարիֆեան, Կայս. Բժշկ. վարժարանի քիմիագէտներու կողմէ տարրալուծուելով և անոր ամէն ընտիր հանգամանքները հաստատելով գնահատուած և գործածութիւնը վաւերացուած է։

Այս տողերը «Վարագայի Թըպիյէ» անուն բժշկական թերթէն առնելով կը գրենք, մեր խնդակցութիւնը և շնորհաւորութիւնը յայտնելով յիշեալ էֆէնտիին այս պատուաբեր յաջողութեանը համար, և՝ աւելորդ չենք սեպեր այս առթիւ յանձնարարել այս լուրջ և խնամոտ պատրաստութիւնը ամէն անոնց որոնք ճշմարիտ դարմանումի պէտք ունին։

ԾԱԽՈՒ ՖԷՍՃԻԻ ԽԱՆՈՒԹ

Մեծ շուկայի Կէտիկ Փաշայի կողմին դրան մօտ, Սէփէթճի խանի կից 35 տարուան ֆէսճիի խանութին գոյքերն ու կազմածները (գործիքներն ու ամբողջ մօպիլիան) ծախու հանուած է. խանութին վարձքը շատ դիւրամատչելի է։ Փափաքողները կրնան դիմել Կէտիկ Փաշա Լեւոն Կիւմիւշեան էֆ.ի դեղարանը։ 3—3

ԲԱՄԲԱԿ

Լիվրբուլ, 27 Նոյեմբեր

Տրամադրելի	6.05

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

28 Նոյեմ. 1906

Ֆրանսական $3^0/_0$	95.77
Օսմանեան Միացեալ	94.77
Երկաթուղի	150.$^3/_4$
Պանք Օթթօման	680.—
Րէժի	—.—
Թրանսվաալ	—.—

ՌԷՍՄԻ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խարիճիէ նէզարէթի ճէլիլէսի թէրճէմէ գալէմի խուլէֆաընտան իզզէթլու Կանի պէյէ թէրֆիէն բիւթպէի Սանիէ սընըֆը Միւթէմայիզի.

Լօնտրա սէֆարէթը Սէնիէսի պաշքեաթիպի իզզէթլու Թուֆիք պէյէ բիւթպէի Սանիէ սընըֆը Միւթէմայիզի թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

ՆԸՇԱՆ

Ֆրանսա տէվլէթի ֆէխիմէսի հարպիէ նազըրը սապըգը Մ. Էթիէն ճէնապլէրինէ պիրինճի բիւթպէտէն Օսմանի։

Խայրխահանը Սալթանաթը Սէնիէտէն օլմասընտա մէպնի Ֆիկարօ կազէթասը խտարէ մէճլիսի րէիսի Մ. Ժօրժ Բրէսթանա իքինճի բիւթպէտէն Մէճիտի նշանը զիշանլարը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՄԻՏԱԼԻԱ

Պէյրութ վիլայէթի մէճլիս իտարէսի ազասընտան Արսլան էֆ.յէ ալթուն Լիագաթ միտալեասը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ՏԱՍԱՆՈՐԴԻ վարձակալութեան առթիւ իբրեւ երաշխաւորութիւն ցոյց տրուած կալուածները, անոնց «ինթիքալ»ի գործողութիւնները կատարուելէն ետքը պիտի ընդունուին, որպէս զի տասանորդի հասոյթները ամբողջովին գանձուելով գանձուն շահերը ապահովուին։

ՀԱԼԷՊԻ նահանգին 1324 տարուան տարեցոյցին մէջ հրատարակուած վիճակագրական տեղեկութեան մը նայելով, Հալէպի նահանգին բնակիչներուն ընդհանուր թիւն է 897,574, որուն 440,657ը՝ կին և 456,917ը այր են։

ՍԸՎԱՋԻ ամերիկեան հիւպատոսը ուրիշ տեղ փոխադրուած ըլլալով, անոր յաջորդեց Մր. Ճէյմս Բայնըր։

ԲՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷՆ.— Ուրախութեամբ կը ծանուցանենք թէ Քրէտի Լիոնէի կեդրոնական վարչութեան Վարչական Խորհուրդը պաշտօնապէս հաստատած է Քրէտի Լիոնէի Կ. Պոլսոյ ճիւղին գերանօրէն Մ. Ժօրժ Թանքըրէյի պաշտօնը։ Այս հաստատութիւնը արժանաւոր վարձատրութիւնն է Մ. Թանքըրէյի որ արդէն, նոյն դրամական մեծ հաստատութեան Պոլսոյ ճիւղին մէջ կարեւորագոյն ուժ մըն է, ելմտական գործերու մէջ իր ձեռնհասութեամբ և վարչական ձիրքերով։ Նոյն վարչութիւնը «Ֆօնտէ տը Բուվուար» իրաւասութիւնը, այսինքն տեսչութեան ի դիմաց ստորագրելու իրաւասութիւնը տուած է նաեւ ընթացիկ հաշիւներու ճիւղին պետ Մ. Վիլի Մարէնկոյի։ Մ. Մարէնկօ ինը տարիէ նոյն պաշտօնը կը վարէ ձեռնհասութեամբ և իր գործնական միտքին կը միացնէ նաեւ քաղցր քաղաքավարութիւն մը, որով ամէնուն ալ համակրութիւնը և համարումը շահած է առ հասարակ։ Նոյնպէս «ֆօնտէ տը բուվուար»ի իրաւասութիւն տրուած է արժեթուղթերու ճիւղին պետ Ցակոբ էֆ. Պապեանի, որ արդէն ծանօթ է իբր գործունեայ և կարող երիտասարդ մը։ Իսկ Պանքային վաղեմի և կարող պաշտօնեաներէն Անանեան էֆ. ալ, որ «ֆօնտէ տը բուվուար» ունէր հաւաքական փոխանորդութեամբ, անձնական փոխանորդութեան իրաւասութիւն ալ ստացաւ։

ՆԱՍՐԷՏՏԻՆ ՀՈՃԱՅԻՆ ԴԱՄԲԱՆԸ.— Գոնիայի կուսակալ Ֆարիզ պէյ, իր որդւոյն՝ Րէֆիգ պէյի և մէքթուպճի Ատէմ պէյի հետ, ամսոյս 10ի առտուն շոգեկառքով Ագշէհիր ժամանեց և այցելեց նշանաւոր առակախօս Նասրէտտին Հոճային դամբարանը, որուն գերեզմանին համար ծածկոց մը, կրօնական գիրքեր և ջահ մը նուիրեց։ Այդ դամբարանը, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, վերաշինուած ըլլալով, կուսակալ Ֆարիզ պէյ այդ պարագան յիշեցնող արձանագրութիւն մը դնել տուաւ դամբարանին վրայ։

ՍՆԱՆԿ.—Սելանիկի մէջ Իսաք Ֆլօրէնթի վաճառատունը սնանկացաւ։ Բացը 40,000 օսմ. ոսկիի չափ է։

ԲԱՂԴԱՒՈՐԸ.— Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիփսիէնի 267րդ (Նոյ. 15) վիճակահանութենէն 50,000 ֆր. (2,000 անգլ. ոսկի) շահած է Կեսարացի ծանօթ վաճառական Կարապետ էֆ. Գ. Բամպուքճեան։

ՄԱՅՐՈՒԹԵԱՆ ՋՈՀԸ.—Ղալաթիա բնակող Եօլբուլճի Խայիմի կինը՝ Վիտա, 10 տարիէ զաւակ չէր ունենար, մինչ երէկը ամէն օր իր երեսին կուտար այս յանցանքը։ Կինը ճարահատ Արապճամիի կողմը բնակող Սիւրեանի Հապիպէ անուն կնոջ մը կը դիմէ որ կարգ մը դեղեր կուտայ։ Մինչ այս մինչ այն Վիտա երէկ կը մեռնի։ Թէև բժշկական քննութեամբ կը հաստատուի թէ փորմաշկատապէ (բէրիթօնիթ) մեռած է, բայց դարձեալ դիազննութիւն մը պիտի կատարուի այսօր։

ԿԵՂԾ ԴՐԱՄ.— Բանկալթի բնակող և շոգենաւերու մէջ բօլիչաճի Բիէր և խոհարար Վիքթօր երէկ երբ Ղալաթիա, լումայափոխի մը կեղծ 5 ֆր.նոց մը կը փչէին, ձերբակալուեցան։ Քննութիւնները առաջ կը տարուին։

ԽԱՐԴԱԽՈՒԹԻՒՆ.— Սամաթիոյ մէջ Անաստասիայի ու մօրը Ֆօթիքայի բնակած տանը տէրը նախապէս մեռած ըլլալով, այդ տունը «մահլիւլ» կը մնայ։ Մայր ու աղջիկ, այդ տունը Մահլիւլաթի վարչութենէն գնելու համար, Էվգաֆի նախարարութեան կը դիմեն։ Հոն անոնց կը հանդիպի Պոլսոյ Շէհրէմինի Թաշը բնակող Մուսթաֆա էֆ. անուն անձ մը, որ կառաջարկէ գործը իրեն յանձնել, ըսելով որ աժան գնել պիտի կրնար. կիներն ալ կը հաւանին։ Այդ անձը Էվգաֆի նախարարութեան յատուկ 10 ղրշ.նոց հին չէք մը ձեռք անցընելով, թուանշանները կը փոխէ՝ 180 ոսկինոց չէքի մը երեւոյթը ընծայելով և յայտարարելով թէ տունը հարիւր ութսուն ոսկիի գնած է, այդ գումարը կը ստանայ կիներէն։ Մէկ քանի շաբաթներ կ'անցնին և ելոզ գացող չըլլար։ Մայր ու աղջիկ կը դիմեն Մուսթաֆա էֆ.ի և կը հարցնեն թէ գործողութիւնները ե՛րբ պիտի կատարուին։ Այդ անձը կեղծ չէքով աղերսագիր մը կը պատրաստէ, գործողութիւնները կը կատարուին և գործը կ'երթայ Տէֆթէրխանէի պաշտօնատանը, ուր արձանագրութիւններէն կը հասկցուի թէ վերոգրեալ տունը Մահլիւլաթի վարչութենէն մասնաւորապէս Մուսթաֆա էֆ.ի միջոցաւ ուրիշին ծախուած է։ Էվգաֆի նախարարութիւնը խուզարկելով քննութեան ձեռնարկելով, կը հասկցուի թէ վերոյիշեալ Մուսթաֆա էֆ. կեղծ չէք պատրաստած և խարդախութիւն ըրած է։ Միւս կողմէ Անաստասիա ու Ֆօթիքա ոստիկանութեան դիմած ըլլալով, Մուսթաֆա էֆ. կը ձերբակալուի։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆՈՐ ՁԵՌՆԱՐԿ ՄԸ

Ատանայի կուսակալութեան պարունակած ընդարձակ հողերուն արգասաւորութիւնը բացայայտ ճշմարտութիւն մըն է։ Ամէնէն նրաշտ եղանակներուն անգամ, առանց ոև է աշխատութեան, հոն ցանուած բերքերը նմանը չտեսնուած առատ արտադրութիւններ կուտան։ Այս ընդարձակ և բերրի գետիններր եթէ մասնաւոր ջրանցքներով ջրուին՝ անակնունելիօրէն առատ բերքեր պիտի ստանան Ատանայի երկրագործները։ Ատանայի բուսական առատաբերութիւնը սահմանափակ շրջանակի մը մէջ չէ։ Սիհուն և Ճիհուն գետերու աւազանները և Մերսինի ծովածոցին եզերքները հողային անհուն և անսահման առատաբերութեամբ մը օժտուած են, ուր հողին երեսը ձեռքով ցանուած մէկ քիլոկրամ ցորենէն առանց չափազանցութեան անկարելի է 60-70 քիլոկրամ ցորեն չքաղել։ Անատոլուի բերքերուն շտեմարանը նկատուելու արժանի՝ այս բերրի հողերուն վրայ սակէ քիչ ժամանակ առաջ գրեթէ երկրագործութիւն ըսուած զբաղումը գոյութիւն չունէր։ Սակայն շնորհիւ մեր աշխարհաշէն Վեհապետին, Մերսին-Ատանայի երկաթուղիի գծին հաստատուելէն ի վեր տեղացի երկրագործները սկսած են օգուտ քաղել այս անքան առատաբեր ու պտղատու հողերէն և քիչ ժամանակամիջոցի մը մէջ Ատանայի կուսակալութեան մէջ երկրագործական ամենակարեւոր յառաջդիմութեան մը նշանները սկսան երեւան գալ. Մերսին Ատանայի գիծը թէև ինքնին այնչափ կարեւոր հաստատութիւն մը չէ, սակայն առեւտրական հաղորդակցութեանց և փոխադրութեանց մասին կատարած բարերար դերը, տեղւոյն հարստութեան և տնտեսական բարգաւաճման նպաստած է, և հետեւաբար բնականէն բերրի այս հողերուն երկրագործական արժէքը աւելցած է, և անուրանալիօրէն արդիւնաւոր հանգամանք մը առած է։

Ատանայի կուսակալութեան տնտեսական յառաջդիմութիւնը ա՛լ աւելի պիտի կրկնապատկուի առաջիկային, տնտեսական նոր ձեռնարկի մը շնորհիւ։ Ինչպէս գրեցինք Անատոլուի երկաթուղիի ընկերութիւնը որոշած է Պաղտատի մայր գծէն քիչ մը երկարելով, Միջերկրականի Օսմ. նաւահանգիստները ներքին քաղաքներուն միացնել։ Մերսինի նաւահանգիստը այս գծին իբր կեդրոնատեղի՝ ամէնէն յարմար նաւահանգիստն է։ Ինչպէս սակէ առաջ ալ ծանուցուեցաւ, Անատոլուի Երկաթուղիի Ընկերութեան մասնագէտ երկրաչափները այս մասին հարկ եղած քննութիւններով կը զբաղին։ Ցայտնի է թէ Սուրիոյ և Միջագետքի շրջականներուն արտադրած ցորենը ամբողջ Ռուսիոյ արտադրածէն շատ աւելի է։ Նմանապէս Կէօկէօքի կողմերէն հանուած նաւթը Պաքուի նաւթի արտադրութիւններէն տասնապատիկ աւելի քանակով շահագործել կարելի է։ Ասկէ զատ Միջագետքի շրջակայքը բազմաթիւ ածխահանքեր ալ կը գտնուին։ Յիշեալ հողերէն առատ բամբակ արտադրելու կարելիութիւնը ևս նշանակութեան արժանի տնտեսագիտական յաջողութիւն և յառաջդիմութիւն մը կարելի է նկատել։ Այսպէս եթէ Անատոլուի երկաթուղին մէկ կողմէն մինչեւ Պաղտատ երկարի և միւս կողմէն ալ Մերսինի նաւահանգիստին հետ մասնաճիւղով մը միացուի, բոլոր այս բնական հարստութիւններու ակերէն աւելի օգուտ քաղելիք կեդրոնը կ'ըլլայ Ատանայի և մասնաւորապէս Մերսինի նաւահանգիստը։

Երբ մտադրուած այս որոշումները գործադրուին, Մերսինի շրջակայքը գտնուած գետիններուն արժէքը արդի արժէքին հարիւրապատիկը աւելի պիտի բազմապատկուի և ամէնէն անծանօթ խորշերն անգամ շատ աւելի մեծ կարեւորութիւն պիտի ստանան մէյմէկ դարաստաններ ու պտղաբերութեան կեդրոններ դառնալով։ Մեր իմացածին նայելով հիմակուընէ կարգ մը անձինք Մերսինի շրջակայքը գտնուած պարապ հողերը գնելու մասնաւոր փութկոտութիւն մը ցոյց կուտան և շատ աժան գիներով ընդարձակ դաշտեր կը գնեն։ Ցաւալին այն է որ հողատէրերը անկարող և չքաւոր ըլլալով հանդերձ 10-15 ղրուշ աւելի ստակի մը համար ապագային մէկ արտավարը հարիւրաւոր ոսկի արժելիք գետինները ծախելու անզգուշութեան կը մատնուին։

Եթէ նոյն իսկ Անատոլուի երկաթուղիի մասնագիծը մինչեւ Մերսին ալ չերկարի, ամէն պարագայի մէջ Նումուրթալըքի նաւահանգիստը իրեն պիտի կապէ։ Արդէն Նումուրթալըքի և Մերսինի նաւահանգիստները իրարմէ շատ հեռու չեն, որով եթէ մասնագիծը Նումուրթալըքի մէջ վերջ գտնելու ալ ըլլայ, դարձեալ Մերսին հաւասարապէս կրնայ օգտուիլ վաճառականական, երկրագործական տնտեսական և այլ տեսակէտներով։

Այս տնտեսական կարեւոր կէտը պէտք է ուշադրութեան առնեն Մերսինի հողատէրները։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԱՏՐԻՏ 27 Նոյմ.— Թերթերը կը շարունակեն զբաղիլ Մարոքի խնդրով։ Պահպանողական կուսակցութիւնը կը վախնայ որ Սպանիա միջազգային կնճռոտութեանց մէջ կ'իյնայ։ Նախարարական թերթերը կ'ըսեն թէ ձեռք առնուած միջոցները կանխազգուշութիւններ են միայն։

ՊԵՐԼԻՆ.— Հոս կը կարծուի թէ Գերմանիա խնդիր պիտի չյարուցանէ Ֆրանսայի և Սպանիոյ միաբան գործակցութեան Մարոքի մէջ։

ՀՌՈՄ.— Արտաքին գործոց Նախարար Մ. Թիթթօնի յայտարարեց Ֆրանս. Դեսպան Մ. Պառէրի թէ Իտալիա Մարոքի խնդրոյն մէջ չէզոք պիտի մնայ, համակիր վերաբերմամբ դէպի Ֆրանսա։

— Երեսփ. Ժողովը վերսկսաւ իր աշխատութեանց։ Նիստը սկսելուն պէս, Նախագահ Մ. Պիանքէրի հրաժարական տուաւ յայտնելով որ Ս. Մաւրիկի և Ս. Ղազարի ասպետական կարգին Աւագ Ատենադպիր կարգուած է։ Բայց վարչապետ Մ. Ճիօլիդդիի առաջարկութեամբ, ժողովը միաձայնութեամբ մերժեց այդ հրաժարականը։ Դեր-նախագահ Պառոն Ռիսէյս ծանոյց թէ Ցունաստանի Թագաւորին յայտնեց յանուն Ժողովին մաղթանքներ Ցունաստանի բարգաւաճման համար, որուն Իտալիա միացած է բարեկամական և համակրական կապերով։ Եօրկիոս Թագաւոր շնորհակալութիւն յայտնեց, և մաղթանքներ ըրաւ իտալացի ժողովրդին բարգաւաճման համար։ Ի վերջոյ դերնախագահը՝ ըսաւ, «Հիմակ որ Եօրկիոս Թագաւոր իր երկիրը մեկնելու վրայ է, իրեն և Ցունաստանի ժողովրդին կ'ուղղենք Երեսփ. Ժողովին յարգալիր ողջոյնները»։ Բուռն ծափերով ողջունուեցան այս խօսքերը։

ՊԵՐԼԻՆ.— Վիլհէլմ Կայսր Բրինց Աստլպեր մարտանաւով Քիլէ մեկնեցաւ ներկայ ըլլալու նաւատորմին նշանառութեան փորձերուն։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ֆրանց Եօզէֆ Կայսրը փափաք յայտնեց որ Աւագաց Ժողովը քուէարկէ ընտրական բարեփոխման օրինագիծը, որուն կ'ընդդիմանայ գերման կուսակցութիւնը։

ԲԱՐԻԶ.— Նախարարաց Խորհուրդը նիստ գումարեց իրիկունը Մ. Ֆալիէռի նախագահութեամբ։ Մ. Բլէմանսօ ծանոյց թէ եկեղեցական գոյքերու և ինչքերու ցուցակագրութիւնը աւարտած է։ Ալժերիոյ ընդհ. կառավարիչ Մ. Ժօնառ կարեւոր տեղեկութիւններ տուաւ Ալժերիոյ վերաբերեալ խնդրոց վրայ։ Խորհուրդը որոշեց 75 միլիոն Ֆր.ի փոխառութիւն մը կնքել, որուն վերաբերեալ օրինագիծը մօտերս պիտի ներկայացնէ Խորհրդարանին։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ռուս Կարմիր Խաչի ընկերութիւնը ռուսաճարոնական պատերազմին առթիւ ծախսեր է 20 միլիոն րուպլ։

ՄԱՆԻԼԱ.— Ֆիլիփինի բանտարկեալներէն 27 հոգի հակաքոլերայական շիճուկով ներարկուած էին, բայց շիճուկը ժանտախտային նիւթերով վարակուած ըլլալուն համար 10 հոգի մեռան։

ՎԱՐՇԱՒԻԱ.— Տեղւոյս երկաթի գործարանները պայմանագրութիւն մը կնքեցին իրենց միջև, գիները կանոնաւորելու համար։ Այս պայմանագրութեան վրայ մօտերս Մոսքուայի մէջ համաժողով մը պիտի գումարեն երկաթի և ձուլարանի մեծ գործարանատէրերը։

ՊՕՄ ՏԸ ՖԻԿ
ՏՈՒՓԸ 50 ՂՐՈՒՇ, ԿԷՍ ՏՈՒՓԸ 27 ՂՐՇ.

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ. Ո.	102.27$^1/_2$
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	102.31$^1/_2$
Երէկուան էն բարձր գինը	»	102.33
» էն վար գինը	»	102.27

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	ֆր.	149.50
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	149.50
Երէկուան էն բարձր գինը	»	149.62$^1/_2$
» էն վար գինը	»	49.37$^1/_2$

Շիրքէթը Խայրիէ	Օ. Ո.	41.
Շիրքէթը Խայրիէի Համիտիէ	Օ.Ո.	5.25
Մէտիլլիի Պանքա		5.75
Սելանիկի »	ֆր.	173.
Թոմպրուալ	Ա. Ո.	9.08
Քարասու Բրէվիլէժիէ	ֆր.	139.
» Օրտինէռ	»	129.—
Իզմիրի քարափ	»	596.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ. Ո.	4.70
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	11.15
Ժիւխսանս Թրամվայ	» »	6.30
» պարտաթուղթ	ֆր.	495.—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	310.50
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո.	18.—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	ֆր.	452.—
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբս. 1886		333 50
» » » 1903		268.75
Թրանսվալ		58.—

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Ցունական փոխառութիւն	ֆր.	265.—
Պանք Նաս. Կրէս.	»	435.
» » » Նոր	Օ.Ո.	4.04
Լաւրիում	ֆր.	76.

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղշ.էն	ղշ. փր.
Ֆրանսական ոսկի	87.08
Անգլիական ոսկի	109 38
Բոլ	90.30
Մէճիտիյէ արծաթ	107 24
Ռուպլի թղթադրամ	8 65
Քրիմից	50.

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	ղրշ.	109.32$^1/_2$
Բարիզի » »	ֆր.	23.—
Վիէննայի » »	քուրօն	21 96
Պերլինի » »	մարք	18.69

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Նոյեմբեր 1906

Ֆրանսական Ռանթ $3^0/_0$		95.85
Օսմ. միաց. գոնս. $4^0/_0$	բաց.	94.62
» » »	գոց.	94.65
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	151.50
Րէժիի պարտաթուղթ	»	447.—
Օսմանեան մաքս	»	—.—
Օսմանեան Պանքա	»	681.—
Քրէտի Լիօնէ	»	1206.—
Բարիզի Պանքա	»	1657.—
Աւստրիական Ռանթ	$4^0/_0$	—.—
Իտալական »	$5^0/_0$	—.—
Ռուսական » $4^0/_0$	1901	63.75
Սպանիակ. արտ. փոխ.	$4^0/_0$	95.17
Պալիա Քարա Այտըն	ֆր.	693.—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Նոյեմբեր 1906

Անգլիական Ռանթ	86 68
Օսմ. Միաց. Գոնս. բաց. Գ.Կ.	93.50
» » » գոց. »	93 63
Օսմ. Պանքա	17.
Պուլկարական 1892	101.
Ռուսական $4^0/_0$ 1898—89	77 75
Ցունական Ռանթ	40.—
Չարթըրըթ	1 59
Թրանսվալ	—.—
Ռանտմայն	5 87
Ճափոնական $4^0/_0$	87 84

ՊԵՐԼԻՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Նոյեմ. 1906

Գերմանական $3^0/_0$	86 40
Օսմ. Միաց Գոնս.	94.40
Օսմ. փոխառութիւն 1903	—.—
Ռումէլիի երկաթուղի	146.70
Ռուսական $4^0/_0$ 1902	—.—
Անատոլ. Երկ. Պարտ. Ա.	—.—
» » » Բ.	—.—
» » Բաժնեթ. $60^0/_0$	—.—

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Նոյեմ. 1906

Օսմ. Րէժի	— —
Ռումէլիի Երկաթուղի	163.50
Վիէննական պանք	560.—

ՊՐԻՒՔՍԷԼԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Նոյեմ. 1906

Օսմ. Միացեալ	—.—
Ռումէլիի Երկաթուղի	—.—

ՀՐԱՆՏ ԴԱՄԻԱՆՈՍԵԱՆ

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻՆ ԵՒ ՋԵՐՄԱՄԻՋՈՒԹԵԱՆ
(ՊԷԼ ՍՕՂՈՒԳԼՈՒՂԸ)
ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ

Առաջին այցելութիւնը ՁՐԻ է

Ծննդական գործարաններու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկ

ՏՈՔԹ. ԳԱՌՆԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

որ մինչեւ հիմայ 5000ի մօտ այս կարգի հիւանդներ արմատապէս բուժած է, ինչ որ վաւերականօրէն ալ ապացուցուած է, գիտական վերջին նորութեանց շնորհիւ ԽԻՍՏ ԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԱՄԻՋՈՑԻ մէջ, և առանց ցաւ պատճառելու ենթակային, հիմնապէս և անգամ մըն ալ չկրկնելու խոստումով կը բժշկէ թէ՛ հին և թէ նոր ջերմամիզութիւնը (Պէլ սօղուգլուղու), Գաղղիական ախտի ամէն տեսակը, սերմնահոսութիւնը, երազափորձութիւնը, առնական անկարողութիւնը, և մանաւանդ դժուարամիզութիւնը։

Ամէն օր, բաց ի Կիրակի օրէրէն կը գտնուի Պէրպէրեան դեղարանը, Կէօքէ Փաշա Պօսի կէս օրէն առաջ եւ կէս օրէն վէրջը Պանճէ-Գաբու Մէրճամէքճեան-Պիանքի դեղարանը։

Ուրբաթ օրերը ձրի 50—15

ԳՐԱՏՈՒՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՍԿԻԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ ԽՕՐԱՍԱՆՃԵԱՆ ԽԱՆ

Կեդրոն գիտական, վիպական, դպրոցական եւ մատենադարանի ամէն տեսակ գրքերու

ԼՈՒԱԳՈՅՆ ՋԵՂՉ

ԸՆՏԻՐ ՏՈՒԱԳՐ. ՎԻՍԱԳԻՐ ՈՒ ՏՈՒԱԳԻՐ

Այցաքարտ, շրջաբերական, նամակագլուխ, պահարան, վկայական, վիճակացոյց, բարեխնիշ, պատուանիշ, եւն. եւն.

Յանձնարարութեանց առաքում օրը օրին ու ճոյնութեամբ

Գործառնութիւն միշտ կանխիկ

ԳՐԱՏԱՆ ՀԱՍՑԷՆ

درسعادت خوراسانجیان خانده کتبخانهٔ جدید

29—50

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ
ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ ՁԵՒՁԱԿԱՏՈՒՆ

Միրիճանեան ձեւձակատունը Տարւոյն ամէն եղանակին մէջ իր բազմաթիւ յաճախորդաց լիուլի գոհացում տալու համար, այս անգամ հարկ համարած է մասնաւոր գործատուններէ ուղղակի բերել տալ ֆրանսական, անգլիական և իտալական ճոխ կերպասներ, ֆանթէզի ժիլէցուներ, բարտըսիւցուներ, բալթօցուներ են.։ Եւ որպէս զի Պատ. յաճախորդաց դիւրութիւն մըն ալ ընծայէ իր գործատեղին վերջնականապէս փոխադրած է՝ Բերա, չիտակ ճամբայ, բասաժ Կալաթա-Սէրայ թիւ 16 խանութը, ուր միա՛յն կարելի է գտնել խնամեալ աշխատութիւն, ճաշակ և նրբութիւն և որ աւելին է՝ վերջի՛ն նորաձեւութիւն (coupe napolitaine), ու այս ամէնը՝ դիւրամատչելի պայմաններով։ Վստահ ըլլալու համար, կը բաւէ անգամ մը այցելել Միրիճանեան ձեւձակատունը։

Թող փնտռողները օգտուին այս առիթէն։ 20—7

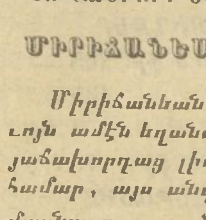

Բոլորովին սխալ է Եթէ մարդիկ իրենց փտած կամ կոտրած ակռաները քաշել կուտան.

ԹՈՂ ԴԻՄԵՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆԻ

որ արհեստական ակռաներ կը հաստատէ ոսկի կը լեցնէ եւ ոսկի գուռոն կ'անցընէ

Այցելութիւններ կ'ընդունի ամէն օր առտուն կանուխ, Սկիւտար, Իճատիյէ իր բնակարանը և ժամը 4—11 Պոլիս, Պաճչէ Գաբու, Պին-Պիր-Ջէչիտ վաճառատան դիմաց։ 26—50

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ՊԻԹԸՐ ՔԱՄԲԱՐԻ
BITTER CAMPARI

ՊԻԹԸՐ ՔԱՄԲԱՐԻն տիեզերապէս ճանչցուած արտադրութիւն մըն է։ Ստամոքսի օգտակար ըմպելի մըն է, որուն գործածութիւնը յանձնարարուած է ամէն երկիրներուն մէջ։ Ամէն մըն է, որուն համը շատ ախորժելի է և ախորժակը կը գրգռէ։ Քիչ մը կազէօզի հետ խառնուելով՝ ամռան համար ամէնէն ախորժելի, ամէնէն զովացուցիչ և ախորժաբեր ըմպելին կ'ըլլայ։

ՔՕՐՏԻԱԼ ՔԱՄԲԱՐԻ
CORDIAL CAMPARI

ՔՕՐՏԻԱԼ ՔԱՄԲԱՐԻն հեղուկ մըն է որ իբր մարսողական կը խմուի կերակուրներու վրայէն, և որուն համը իր նմանը չունի։ Ճաշէն ետք առնուած փոքր գաւաթ մը ստամոքսը կը կազդուրէ և մարսողութիւնը կը դիւրացնէ։ Զօրաւոր ըմպելիներու անպատեհութիւնները բնաւ չունի։

ՊԻԹԸՐ ՔԱՄԲԱՐԻն և ՔՕՐՏԻԱԼ ՔԱՄԲԱՐԻն փոքր գաւաթներով կը ծախուին գարեջրատուններու, առաջնակարգ սրճարաններու և անուշավաճառի խանութներուն մէջ։

Շիշով կը ծախուի մեծ նպարավաճառներու քով և գինի մթերանոցներու մէջ եւն.։ 26—20

ՁԿԱՆ ԻՒՂԻ ՊԷՏՔ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Ձկան իւղի գործածութեան ճիշդ եղանակը ըլլալով, այս հրաշալի դեղին առաջնակարգ տեսակը Նորվէկիոյ հանրածանօթ տան (ՊԷԹԷՐ-ՄՕԼԷՐ) ֆապրիքայի ձկան իւղը ըլլալով անոր մասին երկար բարակ բացատրութիւններ տալ աւելորդ կը նկատենք, քանի որ մեր ազնիւ յաճախորդները երկու տարիէ ի վեր գնելով (ՊԷԹԷՐ-ՄՕԼԷՐԻ) ձկան իւղէն, փորձով տեսան ու հաստատեցին անոր առաջնակարգ տեսակէն ըլլալը։ Ուստի մեր յարգելի յաճախորդներուն աւելի եւս ծառայութիւն մը ընելու համար, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս կրկին նոյն տան (ՊԷԹԷՐ-ՄՕԼԷՐ)ի մասնաւոր շիշերու մէջ ունեցած ձկան իւղին յար և նման տեսակէն մասնաւոր յանձնարարութեան մը համաձայն մեծ քանակութեամբ բերել տուած ըլլալով, թէ՛ պատրաստ շիշերու մէջ և թէ՛ քաշով չափաւոր ու վերջին գինով կը ծախուի դեղարանս։

Սոյն ձկան իւղը ամէնէն դժուարամարս ու փափկակազմ ստամոքսի համար իսկ խիստ ախորժելի ըլլալով թէ՛ մեծերու և թէ տկարակազմ պզտիկ տղայոց միակ դեղն է, որ կրնայ խիստ դիւրութեամբ խմուիլ ու կը բուժէ կուրծքի, մորթի, բաճորբիբի, սըրաճայի, քիչարիւնութեան, ուժաթափութեան, նիհարութեան և ասոնց նման խել մը հիւանդութիւնները։

Ուստի ամէն անոնք, որոնք ցարդ ձկան իւղ չեն գնած դեղարանէս և սակայն կը փափաքին խմել խիստ ախորժաճամ, դիւրամարս, անխառդախ և ԱՌԱՆՑ ՀՈՏԻ զուտ ձկան իւղ, թող ԴԻՄԵՆ ՈՒՂՂԱԿԻ

ԽԱՉԻԿ ՖԷՍՃԵԱՆԻ ԴԵՂԱՐԱՆԸ

Պանմուս Փաշա Պաշի, [illegible] թիւ 261

որմէ գնելով պզտիկ քանակութիւն մը իբր փորձ, պիտի կրնան վայրկենապէս հաստատել հրատարակութեանս ճշդութիւնը և իւղին առաջնակարգ տեսակէն ըլլալը, քանի որ դեղարանիս ալ սկզբունքը եղած է միշտ ուղղամիտ գործունէութիւն, դեղերու թարմութիւն, դեղագրերու ճշգապահ պատրաստութիւն, գիներու չափաւորութիւն և արուեստին խղճամիտ փորձագրութիւնները յարգել։

ԴԵՂԱՐԱՆՍ ՈՒՆԻ ՆԱԵՒ ԴԵՂԱՐԱՆԻ ԱՊՈՒՆ

ՋԸՐԱԱԹ ՊԱՆՔԱՍԸ ՊԻՅԱՆՔՕՍԸ
ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՄՈՒՀԱՃԻՐԻՅՆԻՆ ՄԷՍԱՐԻՖԸ ԻՕՔԵԱՆԻՅԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԸՐ

Իքրամիյէլէր Տէրտաստէպտէ Զըրաաթ Պանքասըյա Օսմանըը Պանգասըրնտան վէ թաշրաշարտա մէզքիւր պանգ շիւպաթըլըտան թէէտիյէ օլունուր.

ՊԷՇԻՆՃԻ ՔԷՇԻՏԷ I ՔԵԱՆՈՒՆԸ ՍԱՆԻ 322 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷՊՏԷ

Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէսի սալոնունտա ալէնէն իճրա իտիլէճէք տիր։

ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ՄԷՃՄՈՒԸ ԱՏԷՏԻ 175,000

ԻՔՐԱՄԻՅԷ ԳԱԶԱՆԱՃԱԳ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՏ։ՏԻ 35,000

ՊԻՐԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ 300,000 ՂՐՈՒՇ

2ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ	3ՒՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ	4ՒՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ
100,000 ՂՐՇ.	50,000 ՂՐՇ.	20,000 ՂՐՇ.

ԻՔՐԱՄԻՅԷԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏ ՎԷ ՄԸԳՏԱՐԸ

1	Ատէտ	300,000	Ղուրուշ	Իքրամիյէ				
1	»	100,000	»	»				
1	»	50,000	»	»				
1	»	20,000	»	»				
6	»	60,000	»	»	պէհէրի	10,000	ղուրուշ	
10	»	50,000	»	»	»	5,000	»	
20	»	40,000	»	»	»	2,000	»	
60	»	60,000	»	»	»	1,000	»	
400	»	200,000	»	»	»	500	»	
3000	»	240,000	»	»	»	80	»	
31500	»	630,000	»	»	»	20	»	
35,000		1,750,000						

Թէշիրաէ մուամէլէսի Զըրաաթ Պանգասը Մէճլիսի Իտարէսի հէյէթիլէ մուհասէպէճիսի վէ Մալիյէ Նէզարէթի ճէլիլէսինտէ Տիվանը Մուհասէպաթտան վէ Օսմանլը Պանգասընտան Թային օլունան զէվաթ միւվաճէհէսինտէ իճրա օլունուպ, գազանըլան իքրամիյէլէր պիր հէֆթա Թէագիլաթ իճրա իտիլմէքսիզին՝ թէմամէն թէ մամէն վէ մէճնան 20 ղուրուշ հիսապըյլա թէէտիյէ օլունաճագը կիպի քէշիտէ էտիլտիկտէն սոնրա հէր կիմին չէքիլէն նումէրոլար էրթէսի կիւնիւ կազէթալարլա իլան իտիլէճէք տիր։

Պիլէթլէր՝ Տէրսաատէթտէ Զըրաաթ Պանգասը իտարէի մէրքէզիյէսիլէ Պէօյիւքտէրէ Սթանպօլ ճիհէթինտէքի միւսէյիտլէրտէ վէ [illegible] Զըրաաթ Պանգասը շիւպէ վէ սանտըգլարըյլէ Պանգը Օսմանի շիւպէլէրինտէ ֆիւրուխթ օլունուր. Թամ իքիյարըմ 25 ատէտ պիլէթ ալան քիմսէյէ 100տէ ամէլէ իքրամ իտիլիր, վէ ֆուրուխթ քէշիտէտէն պիր կիւն էվվէլինէ գատար [illegible] օլունան պիլէթլէր [illegible] օլունուպ պէտէլի կէրի վէրիլիր։

ԹԱՄ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ	ՆԸՍՖ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ
1 ԱՏԷՏ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ	ՅԱՐԸՄ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ

ՎԻՔԹՕՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ
VICTORIA DE BERLIN
ԸՆԴՀ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1853ԻՆ
ԳԵՐՄԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

Ապահովագրութիւն խաղի, ընտանեկան, ժողովրդական և մանուկներու, կենսաթոշակ եւ այլն, եւ այլն։

ՎԻՔԹՕՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ապահովագրական ամէն տեսակ գործեր կ'ընէ ՎԻՔԹՕՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ծամամայի Եւրոպիոյ ամէնէն մեծ ընկերութիւնն է

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	7,500,000	ֆ.ք.
ՊԱՀԵՍՏ, 1904ին	591,891,604	»
ԸՆԴՀ. ԳՈՅՔ 1904ին	605,718,205	»

Ընթացիկ ապահովագրութիւն 1903ին ֆր. 1,491,279,236

Միակ ընկերութիւնը որ ամէն տարի 3 % շահաբաժին կը վճարէ տրուած բուժիմներուն համար

Ապահովագրութիւն ՇՈԳԵՆԱՒԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ, ԹՈՒՆԷԼԻ եւն. արկածներու դէմ, շաբաթական ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷՆ սկսեալ կամաւոր վճարումներով միմիայն ձէկ տարուան համար։

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ ՖՕՍՔՕԼՕ ՄԱՆԿՕ ԵՒ ԸՆԿ.

Վարիչ Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

Ղալաթիա, Մօմհանէ, Գութօ խան

30—50

ՀԱԶԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ
ՀԱԳԳԻԵՑԻ ԵՒ ԷՔՐԷՄԻ ԽԱՑԾՂԱՆԸ

Եւրոպայէն ներածուած խայծղանի ջուրերուն ամէնէն նախամեծարը, այս խայծղանը, որ Թուեճատանի Արքունական Յուցահանդէսէն արժանիքի արծաթ շքանշանի արժանացած է։ Անուշահամ է և բնաւ ստամոքսը չխանգարեր։ Օսմանեան երեւելի բժիշկներու գնահատման արժանացած է, և մասնաւորապէս յանձնարարուած է համբաւեալ Տօքթ. Խորասանճեան էֆէնտիէ։ Այս խայծղանը եթէ [illegible] դգալով մը խմուելիք ջուրին խառնուելով խմուի, ամէն կարգի տարափոխիկ հիւանդութեանց դէմ կը պաշտպանէ մարդը։

Արագապէս կը բուժէ հազը, հարբուխը, կուրծքի իջուածքները, պռօնխիթը, դժուարաշնչութիւնը, թոքախտի սկզբնաւորութիւնը, մարթի հիւանդութիւնները և ծննդական գործարաններու տկարութիւնը։

Կը ծախուի Մայրաքաղաքիս ամէն մեծ դեղարաններու և գեղի մթերանոցներուն մէջ. Կ. Պոլսոյ համար գինն է 5 ղրուշ։

مصور ترقی

ՄՈՒՍԱՎՎԷՐ ԹԷՐԱԳԳԸ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԹՈՒՐՔ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Տարեկան բաժնեգին, թղթատարի ծախքով 20 դրուշ, հատը 10 փարա

Հասցէ Ասըր Տպարան՝ թիւ 4, Պապը Ալի ճատտէսի, Կ. Պոլիս

Կարող խմբագրութեան մը ձեռքով ամէն հինգշաբթի օր կանոնաւորապէս կը հրատարակուի գեղեցիկ և այժմէութիւն ունեցող պատկերներով։ Բիչ չատ Թուրքերէն գիտցող ամէն անհատի համար միակ օգտակար և է՛ն դիւրամատչելի թերթն է, կը տպուի 10,000 օրինակ և մեծ ընդունելութիւն գտած է, Կ'ընդունուի ամէն տեսակ ազդարարութիւն խիստ գոհացուցիչ պայմաններով։ Փափաքողներու մէկ օրինակ ձրի կը տրուի կամ կը ղրկուի։ Դրոշմաթուղթ կ'ընդունուի 20 հատ ղրուշնոցը 20 ղրշ.ի հաշուով։

ՈՐԴԵԳՐԱՍԿԱՆ ՂՊՐՈՑԻՆ Ա. ՏՈՔԹ. ՏԵՐ Ճ. 2, Թողալ տերեւաց, ի երկ 3—8 թիւ 5 6—4

ՏՕՔԹ. Գ. ՉԱՐՓՃԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՖՐԱՆՍ. ՃԵՄԱՐԱՆԻՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ականջի, քթի, կոկորդի եւ բերնի հիւանդութեանց

Որ երկեմն իբր օգնական բժիշկ պաշտօնավարած է Փարիզի կառավարական հիւանդանոցներուն մէջ, այժմ Կ. Պոլիս վերադարձած ըլլալով, կը բնակի Բերա, Թագսիմ Ը [illegible] փողոց թիւ 6 (Զաղիկակա հիւանդանոցի ետեւը), և հիւանդ կ'ընդունի բաց ի երկուշաբթիէն ամէն օր կէս օրէ վերջը։

Շաբաթ օրերը ձրի։ 20 - 40

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ԵՒ ՖՐԷՕՊԷԼԵԱՆ ՆՈՒԷՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Դիմել

Ա. Մ. ԳԱՐԻՊԵԱՆ վաճառատունը

(Aux Articles de Beaux Arts)

44 Նիւքաէք Գալտըրըմ, 44 Ղալաթիա

20—16

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹՕՄԱԹԷՍԻ ՓԷԼԹԷ
ԹԱՐՄ, ԱՆԱՐԱՏ, ՄԱՔՈՒՐ
ԽԱՉԻԿ ԹՈՎՄԱՅԵԱՆ

Կեդրոնատեղի՝ Խասըրճըլար, Եէնի խան, թիւ 19։

Մասնաճիւղ՝ Ղալաթիա, Եիւֆսէֆ զալտըրըմ, Իզմիս Օթէլ, թիւ 47։

Այս վաճառատունը, որ 20 տարիէ ի վեր կ'զբաղի թոմաթէսի փէլթէյի պատրաստութեամբ, այս տարի եւս յատկապէս և մեծ խնամով տեղական ընտիր թօմաթէսէ պատրաստած է համեղ և մաքուր թէլթէ, մասնաւորապէս ընտանիքներու համար։

Սոյն թէլթէները յանձնարարելի են թէ՛ իրենց մաքուր պատրաստութեանը և թէ գիներու չափաւորութեանը համար։

Իւրաքանչիւր մէկ օխանոց թիթեղեայ տուփը կ'արժէ 5 ղրուշ։

Կեղծերէն զգուշանալու համար ուշադրութիւն ընել տուփերու վրայի խաչիկ Թովմայեան մարքային։

Կը գտնուի նոյնպէս հետեւեալ տեղերը.— Բերա, Շիտակ ճամբայ, Թօքաթլեանի կից ծխավաճառ Գ. Կիւլէրեանի քով։ Մըսըր Չարշըսի Պալըգ Բազարի դուռը, թիւ 21 և 7 աթթար հաճի Հիւսնի պէյի վաճառատունը։ Պալըգ Բազար, Թահմիզ փողոց, թիւ 62, նպարավաճառ հաճի Մէհմէտ էֆ.ի քով։

Կը գտնուի նոյնպէս բոլոր գլխաւոր նպարավաճառատուններու մէջ։ 6—20

Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396, Բերա, Մեծ Փողոց, 396

(Նաննիի գարեջրատան վրայի յարկը)

Ամենասաստիկ ցաւած ակռաները վ յրկենապէս կը բուժեն. ցաւով դիմել և բուժուած վերադառնալու պայմանով։ Արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն յար և նման բնականին ազատ արտասանութիւն և կատարեալ ծամողութիւն երաշխաւորեալ։

Դարուս ամենակատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ամառները ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր, և ձմեռները առաւօտէն մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ՝ կ'ընդունին։ 51—50

ԲԱՑՈՒՄ
Բ. ԲՐԻՎԻԼԷՃԻՕ ԵՒ ԸՆԿ. ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ

Գլխարկի, գուլպայի եւ դերձակի ճիւղ

ԼԵՈՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Մեծ փողոց, Բերա, Ն° 417 Բոստ փողոցի անկիւնը

Տէր,

Պատիւ ունինք ծանուցանել որ նորաձեւութեանց մեր մեծ մթերքը, — որ վերջերս յանձնարարուած էր Եւրոպայի գլխաւոր տուներուն և որ կը բաղկանար գլխարկներէ, փողկապներէ, գուլպաներէ, անդրավարտիքներէ, ժիլեներէ, ֆլանելներէ, ձեռնոցներէ, անթափանցելի վերարկուներէ, կօճակներէ եւն. եւն.— այժմ հասած ըլլալով, մեր վաճառատան վերջնական բացումը տեղի պիտի ունենայ Նոյ. 17ին (Լ.Ե.)։ Յուսալով որ պիտի հաճիք ձեր այցելութեամբ պատուել մեզ, ձեզ կը ներկայացնենք մեր յարգանաց հաւաստին։

Բ. ԲՐԻՎԷԼԻՃԻՕ ԵՒ ԸՆԿ.

10—3

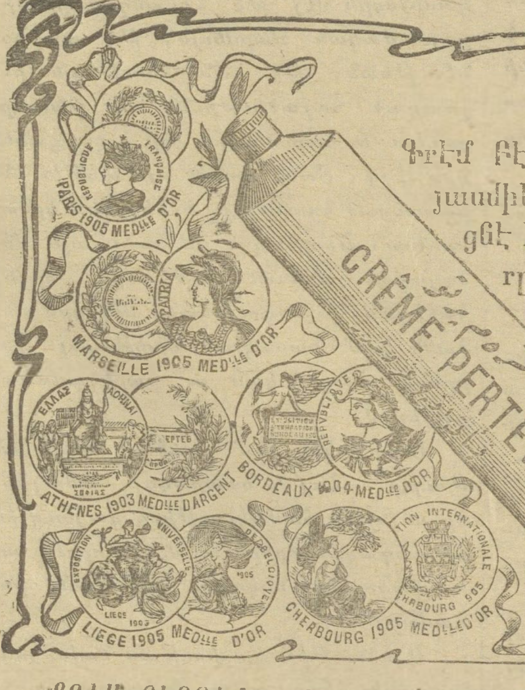

ՔՐԷՄ ՓԷՐԹԷՎ

Գրէմ Բէրթէվի տեսակները: Մանիշակ, յասմիկ, շուշան, շանպրապ: կ'անհետացնէ երեսի փոքրիկ եւ կարմիր բիծերը. կը բժշկէ մորթի ճեղքուածները, եւ կը պահպանէ մորթին փափկութիւնը:

ԳԻՆ 3 ԴԱՀԵԿԱՆ

Լիէժի, Բարիզի, Պօստոյի, Մարսիլիոյ, Շէրպուրկի Արուեստահանդէսներէն, Ոսկի Միտալներով, եւ Աթէնքի Արուեստահանդէսէն Արծաթ Միտալներով գնահատուած

ՔՐԷՄ ՓԷՐԹԷՎ.— Կը շինուի և կը ծախուի Ազաքրայ Լոռէժ-Բէրթէվ դեղարանը. կը գտնուի նաեւ Պաղչէ-Գաբու Արսլանեան-Գասապեան դեղի մթերանոցը, Եէնի-Ճամիի սանդուղներուն դէմ Մէհմէտ Բահզիմ էֆ.ի դեղի մթերանոցը, Ապտիւրրահման Թէվֆիգ պէյի թօհաֆիյէի վաճառատունը։ Սելանիկ Պօն Մարշէն, Իւսկիւտար կիւնէշ-Տօղտու վաճառատունը, Կալաթա թիւնէլի դիմաց Բազար Մէթրոբոլիթէն, Բերայի մէջ Պօն Մարշէն, և տակաւին բոլոր թօհաֆիյէի վաճառատուններուն և դեղարաններուն մէջ։

Մասնաճիւղք ի գաւառս, ի Պրուսա Մէհմէտ Շիւքրի, յԻզմիտ Հիւսէյին Րիֆաթ պէյերուն դեղարանը, ի Սելանիկ Ապիտավանիլ էֆ.ի դեղարանը, ի Նիկոմիդիա Պօլուսեան եղբարց դեղարանը, յԱտա-բազար Իսմայիլ Հագգը էֆ.ի թօհաֆիյէի վաճառատունը։ 30 - 6

HUILE DE HOGG DE FOIES FRAIS DE MORUE

ՊԱՀԱՆՋԵՑԷ՛ Թ. Բ. ՀՕԿԻ ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ԹԱՐՄ ԻՒՂԸ

Միակ գործարանն է որ կ'երաշխաւորէ անարատ, ազդու և դիւրամարս իւղ մը, ամէն երկիրներու ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆՈՅՆ կողմէ գնահատուած։

Կը ծախուի գեղի բոլոր մթերանոցներուն և դեղարաններուն մէջ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼ ՔՕՆԹՈՒԱՌ ՊՂ. Ֆ. ՄԱՆՆԻ

Նուսուպեան խան թիւ 23, 25, Կ. Պոլիս

10-50

P. MAVRIDIS et Cie

Բ. ՄԱՎՐԻՏԻՍ ԵՒ ԸՆԿ.

Կիւմիւշլի խան, թիւ 4, Ղալաթիա

Մասնաճիւղ.— Կէյվէ, Պիլէճիկ, Ատաբազար, Գօնիա, Էրէյլի, Աքշէհիր, Շամ, Պէրութ, Եանպօ, Էրկէրի, Պուքրէշ, Քէօսթէնճէ, Իպրայիլ, Կալաց։

Կ'զբաղի սեղանաւորական ամէն տեսակ գործողութիւններով և ծախած արժեթուղթերուն արժէքին վրայ 75% փոխատուութիւն կ'ընէ 9 % տոկոսով։ Կտրօններ կը վճարէ և վիճակահանութիւն կամ տոկոս ունեցող արժեթուղթեր կը ծախէ կանխիկ կամ 75էն 100 ղրշ.ի մասնավճարներով։ Ծախուած արժեթուղթերուն տոկոսը կամ շահած սպարգեւը կը պատկանի գնողին՝ Ա. վճարումէն սկսեալ։ Ծախուած արժեթղթերն են Պրէտի Ֆոնսիէ Էճիբսիէն 1888 և 1903ի, 3 % տոկոսաբեր, Օսմ. երկաթուղի, Պանք Նաս. տը Կրէտ։ Կը ծախէ նոյնպէս Արեւելեան Երկաթուղիի բրոմէսներ՝ թէ՛ հոս, թէ մասնաճիւղերուն մէջ։ Կը վաճառէ նաեւ Էրտէկի Պօղրմի գործարանին քօնեակ, տիւզ և մաստիքա անուկով։ Գերմ. Հօրվէրց գործարանին քարիւղով տաքցող խնայողական լամբարներու և ջերմացներու միակ վաճառողն է։ Թղթակցութիւնք Տաճկ. Հայ. Ֆրանս. Յուն. և Հրէերէն։

Անատոլուի գլխաւոր քաղաքներու մէջ գործակալութիւն ստանձնել փափաքողներ պէտք է դիմեն կեդրոնատեղին, որոնց պիտի առաջարկուի գոհացուցիչ պայմաններ։ 40—4

ՊԱՆՔ ԴԸ ՍԱԼՈՆԻՔ

Մասնաճիւղ Ղալաթիոյ.— Քամանտօ խան։

Պոլսոյ Գործակալութիւն.—Գաթըրճըօղլու բաստաճըն դիմաց Աշիր էֆ. Քիւթիւպհանէ փողոց։

Պոլսոյ Գործակալութիւնը. Ղալաթիոյ մասնաճիւղին նման, կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններ։

Գործակալութիւնը կը կատարէ նաեւ գանձումներ Թուրքիոյ բոլոր գաւառներուն ինչպէս և Արտասահմանի համար։ 50—26

ՏՕՔԹՕՐ Ա. ԳԱԶԱԶԵԱՆ
ԲԺԻՇԿ Ս. ՓՐԿՉԻ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Կը դարմանէ ամէն տեսակ ներքին, վիրաբուժական եւ ափրոդիտեան հիւանդութիւններ

Բացի Չորեքշաբթի և Ուրբաթ օրէ, ամէն առաւօտ կանուխ և ժամը 9էն (Ը. Թ.) վերջ կը գտնուի իր բնակարանը՝ Մագրըգիւղ Սագըզ-Աղաճ. և ի դիւրութիւն Պոլսոյ իր հիւանդներուն Բշ. և Ուր. օրերէ զատ, կը գտնուի ժամը 6էն 9 (Ը. Թ), Պալը-Փաշա Եօգուշը Վահրամ էֆ. Աստուրեանի դեղարանը։ 26—30

Հինգշաբթի օրերը ձրի։

ՏՕՔԹ. Ս. ԽՕՐԱՍԱՆՃԵԱՆ
ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՄԷԹՈՏՈՎ ԵՒ ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ԲՈՒԺԷ ՄՈՐԹԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԸ
ՈՐՈՆՑ ՄԱՍՆԱԳԷՏՆ Է

Տօքթ. Ա. Խօրասանճեան որ գաղղիական ախտի և մորթի հիւանդութեանց հանրածանօթ մասնագէտ Տօքթ. Ֆուռնիէի օգնականը եղած է Փարիզի մէջ, այս տեսակ հիւանդութիւններէ տառապողները բժշկական նորագոյն ու կատարելագործեալ մէթոտով կը բուժէ իր դարմանատան մէջ՝ Բերա Սինանըյէրտէ, Լոյտի վերնատարկը առաջին յարկէ աջ կողմը՝ ամէն օր կէսօրէն մինչեւ իրիկուն։

Մասնագէտ է նմանապէս մազի ամէն տեսակ հիւանդութեանց. Եւրոպական վերջին դրութեամբ հիմնապէս կը բուժէ մազերու թափիլը, գլխու թեփն ու քէլը։ Մորթային հիւանդութիւն ունեցողներ Երեքշաբթի և Շաբաթ օրերը (Ը. Թ.) ժամը 6էն մինչեւ ութ կ'ընդունի. 40 - 15

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ճ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ